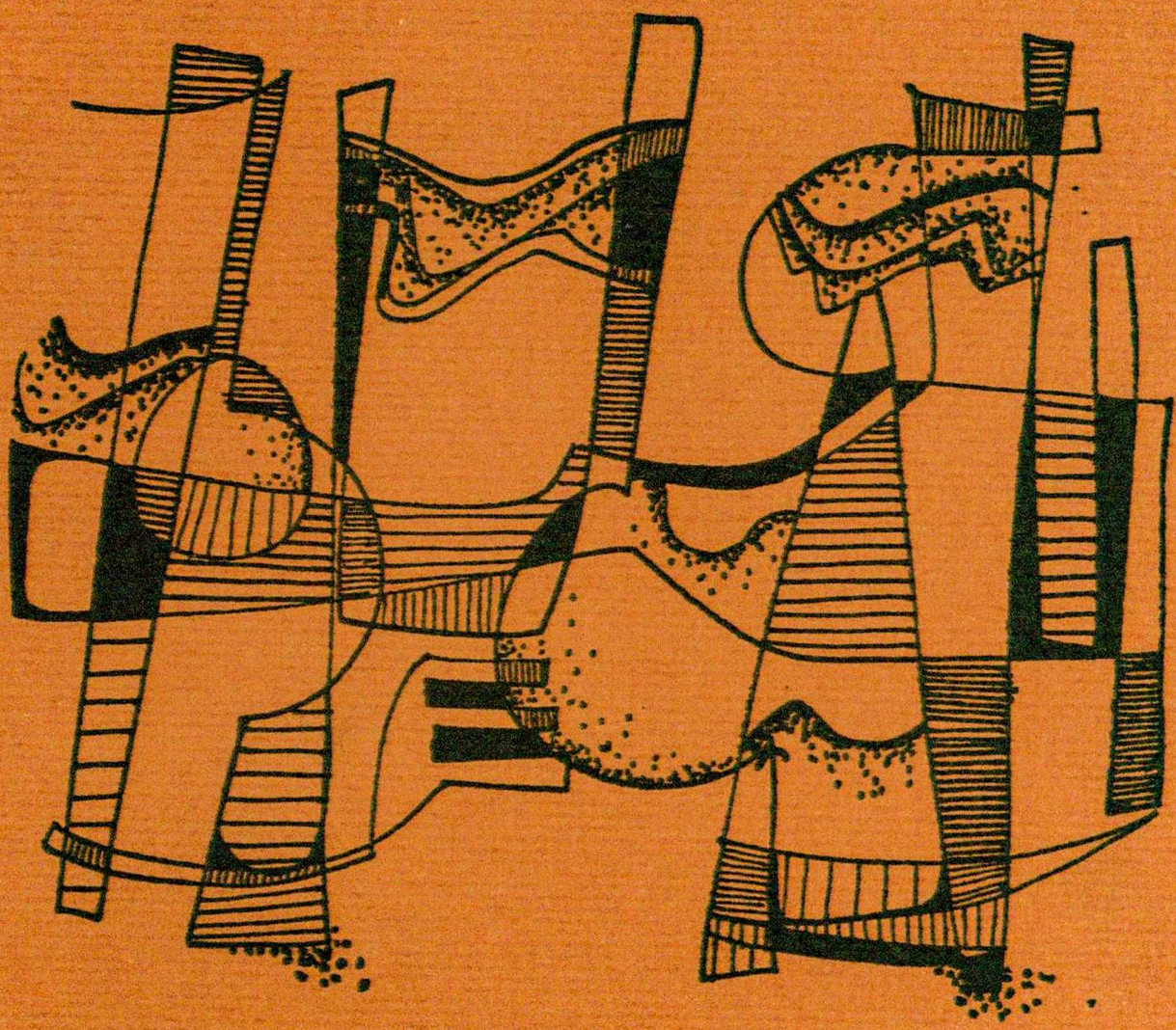

ATEITIS 7

ATEITIS

LIETUVIŲ KATALIKIŠKO JAUNIMO ŽURNALAS

1974 SEPTEMBER — Vol. LXIV No 7 1974 m. RUGSĖJO MĖN. — Nr. 7

TURINYS

Mieli ateitininkai 194
Mūsų pasaulis 195
Simo Sužiedėlio gyvenimo kelias — Viktoras Gidžiūnas, OFM 197
Kai buvo draudžiama veikti — Simas Sužiedėlis 199
Lietuviškoji šeima — Buvęs 203
MAS stovykla Dainavoje — Rūta Čepaitytė 205
Jaunučių stovykla Dainavoj — Rūta Šiūlytė 209
Nuo pirmininko stalo — 213
MAS CV-bos metinis pranešimas 214
MAS CV ... iš gautų laiškų 219
Jaunos Jėgos
Mintys stovyklavimo metu — Vytautas Keblys . . . 221
Ateitininkų stovykla Wasagoje — B. Žilvytė 222
Meilė — Vytautas Keblys 222
Kas yra šilkas? — Rūta Stankutė, Tomas Savickas, Algis Šalčiūnas 223
Kur paslėpčiau arbūzą stovykloje? — Julytė Adamonytė, Daina Žemliauskaitė . . . 223
Vaikystė — Algis Šalčiūnas, Julytė Adamonytė, Paulius Bernotas, Paulius Vaitkus, Vytautas Keblys 224
Toronto 5-6 skyriaus mergaičių veikla — Virginia Budreckaitė, Virgutė Rūkaitė 225
Toronto jaunučių berniukų veikla 226

Viršelis: Danguolės Stončiūtės.

Nuotraukos: D. Mičiūno — 205, 207, 208, 213, 216, 221; K. Razgaičio — 206, 209, 210 viršuj, 212, 214, 223, 225; A. Razgaičio — 210 apačioje, J. Kuprio — 211; P. Kisieliaus — 215.

Iliustracijos: Bernadetos Abromaitytės — 220.

Laužymas: D. Stončiūtės.

REDAKCIJA:

Kun. Jonas Staškevičius,
941 Dundas St., W. Toronto ,3 Ont., Canada.
Telefonas: (416) 364-7646.

REDAKCIJOS KOLEKTYVAS:

Rūta Čepaitytė, Algis Čepas, ses. Dalia Keblinskaitė, Vincas Kolyčius, Almis Kuolas, Emilija Pakštaitė, Danguolė Stončiūtė.

LAUŽYMAS:

Vytas Pranaitis.
Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Čikagoje.

ADMINISTRACIJA:

Juozas Polikaitis — ATEITIS,
7235 S. Sacramento Avenue,
Chicago, Illinois 60629
Telefonas: (312) 434-2243.

ATEITIS yra Moksleivių Ateitininkų Sąjungos leidinys. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje $7.00, susipažinimui prenumerata $5.00, garbės prenumerata $15.00, visur kitur laisvame pasaulyje $5.00.

ATEITIS — The Lithuanian Catholic Youth Magazine. Published monthly, except July and August, by the Lithuanian Catholic Youth Association. Business address: 7235 South Sacramento Avenue, Chicago, Illinois 60629. Yearly subscription in the US and Canada $7.00. Single copy $1.00. Second class postage paid at Chicago, Illinois.

MIELI ATEITININKAI,

Sveiki sugrįžę iš vasaros atostogų! Moksleivių Ateitininkų Sąjunga ir tuo pačiu, jos Centro Valdyba, pradeda sparčiai veikti. Prasideda susirinkimai, išvykos, iškylos ir kursai. Globėjams ir kuopų valdyboms beabejo, kyla įvairūs rūpesčiai. Nauji planai ir darbai prieš akis!

Stokime kartu į ateitininkišką darbą. Mūsų pamatiniai principai tegul nustato gaires visai veiklai ir įkvepia narius. Tiek sendraugiai, tiek studentai, moksleiviai ir jaunučiai turime pareigą įgyvendinti Kristaus idealą ir jungtis Jo dvasioje. MAS CV linki visiems at-kams Dievo palaimos ir globos.

MAS CV

Garbė Kristuje

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

MŪSŲ pasaulis

Krikščionys šiandieną gyvena bendruomenėje, kuri yra tapusi visiškai sekuliaristine ir praradusi visas dvasines vertybes, anksčiau buvusias gyvenimo pagrindais, pareiškė pop. Paulius VI. Krikščionis negali tokiai aplinkai pasiduoti. Jis turi savyje formuoti dvasinę pasaulėžiūrą. Tam reikia nusibrėžti demarkacijos liniją tarp krikščioniškojo gyvenimo ir pasaulio gyvenimo. Krikščionis turi būti laisvas nuo pasaulio karalysčių ir turtų vilionių. Juo daugiau jis tai įstengs padaryti, juo bus tikriau religingas ir galės atstatyti pasaulyje dvasines bei moralines vertybes. Taipgi krikščionis turi viską kritiškai vertinti pagal moralinę skalę, nes dabartinė asmeninė laisvė yra palikusi viską kiekvieno asmeniškam vertinimui. Negalima gyventi aklai arba vergiškai sekti viešąją opiniją, kuri nėra kritiškai ir atsakingai persvarstyta.

Vatikano radijo stotis, kurios studijos bei dalis siųstuvų yra Vatikano mieste, o kiti — apie 15 mylių į šiaurės vakarus nuo Romos, yra vadovaujama jėzuitų, o ten dirba 250 nuolatinių tarnautojų, iš kurių — 200 pasauliečių. Dabar ši stotis susilaukė naujo direktoriaus — kun. Roberto Tucci SJ, 53 m. amžiaus. Prieš tai jis redagavo jėzuitų leidžiamą žurnalą Romoje. Jis žada padaryti visą eilę pakeitimų. Vienas iš jų — Šventųjų Metų proga pradėti transliuoti ir FM bangomis, penkiomis kalbomis. Vėliau numatoma pertvarkyti trumpų bangų transliacijas 32 kalbomis. Dabar kiekviena iš tų transliacijų yra tik 15 min. ilgumo ir, kol klausytojas spėja stotį nusistatyti — programa praktiškai jau baigiasi. Todėl transliacijos bus suskirstomos laiko ir vietovių blokais: į tam tikrą pasaulio sritį bus transliuojama įvairiomis tų kraštų kalbomis, viena po kitos, tomis pačiomis bangomis. Taip klausytojas galės iš anksto stotį nusistatyti, net kai ne jo kalba transliuojama.

Vatikano radijo stotis veikia jau nuo 1931 metų. II pas. karo metu ji daug padėjo karo išardytų šeimų ryšių palaikymui, o po karo — šeimų sujungimui. Ilgą laiką po karo transliacijos į rusų užimtus rytų Europos kraštus buvo labai trukdomos komunistinių siųstuvų, bet dabar tas trukdymas yra sumažėjęs. Programose klausytojai informuojami apie Bendriją ir jos mokslą žinių, komentarų ir muzikos forma.

Popiežiškoji Mokslų Akademija, kuri ribojasi 70 narių skaičiumi, priėmė 6 naujus narius. Juos paskelbė pop. Paulius VI. Jie yra: 1) Rita Levi Montalcini, Vašingtono universiteto bakteriologijos profesorė bei Romos Valstybinio Tyrinėjimų Centro celiuliarinės biologijos laboratorijos vedėja; 2) Severo Ochoa, Niujorko medicinos mokyklos biochemijos profesorius ir 1959 m. Nobelio premijos laureatas medicinos bei fiziologijos srityje; 3) Marshall Warren Nierenberg, Valstybinio Sveikatos Instituto Bethesda Md. biocheminės genetikos skyriaus direktorius ir 1968 m. Nobelio premijos laureatas; 4) Thomas

Adeoye Lambo, Pasaulio Sveikatingumo Organizacijos generalinis vicedirektorius; 5) George Porter, Sheffield universiteto (Anglijoje) cheminės fizikos profesorius ir 1967 m. Nobelio premijos laureatas; 6) Jerome Eleheune, Paryžiaus universiteto medicinos fakulteto bendrosios genetikos profesorius.

Škotijos anglikonų ir katalikų teologai išleido bendrą pareiškimą Eucharistijos klausimu. Jie pritaria ir kai kuriose srityse paaiškina bei patikslina 1971 m. anglikonų - katalikų Tarptautinės Komisijos pareiškimą. Pavyzdžiui, apie Kristaus buvimą Eucharistijoje jie aiškina, kad konsekracijos metu įvykstąs "pasikeitimas, nors nepakeičia duonos fizinių bei cheminių savybių, vis dėlto yra tikras pasikeitimas, o ne mūsų norų, minčių ar tikėjimo padarinys. Tai daugiau negu duonos paskirties pasikeitimas. Tai daugiau negu reikšmės pasikeitimas. Tai yra pasikeitimas, kuriuo žmogiškojo gyvenimo duona yra tapusi Amžinojo Gyvenimo duona — 'Viešpaties Kūnu' ". Taipgi, pripažindami ankstesnį Tarptautinės Komisijos pareiškimą, kad yra tik viena Kristaus Auka, jie dar paaiškina Anglikonų Bendrijos paragrafą 31, kuris smerkia "Mišių Auką" kaip "piktžodžiaujančias pasakas ir pavojingas apgaules". Esą tas paragrafas buvo parašytas prieš katalikus, įsitikinus, kad Kat. Bendrija mokanti, jog Mišių Auka pridedanti kai ką daugiau prie Kristaus vienkartinės Aukos ant kryžiaus. Iš tikro Kat. Bendrija to niekad nemokiusi ir tas paragrafas esąs beprasmis.

Kard. Karol Wojtyla, Krokuvos arkivyskupas, kalbėdamas Piekarny Marijos šventovėje susirinkusiems maldininkams, pareiškė, kad komunistai turi pripažinti teisėtus sunkiai dirbančių tikinčiųjų reikalavimus: sustabdyti mokyklose ateistinį vaikų auklėjimą ir neversti žmones sekmadieniais dirbti. Valdžia 1970 m. buvo žadėjusi pilnai sunormalinti Valstybės - Bendrijos santykius, bet savo pažado niekad nesilaikė.
Lenkijos vyskupai pareikalavo komunistinės valdžios atidaryti Krokuvos universitete teologijos fakultetą. To fakulteto uždarymas 1954 m. esą nuskriaudė Bendriją ir katalikiškąją kultūrą Lenkijoje. Vyskupai pabrėžė, kad naujasis valstybės - Bendrijos santykių normalinimas reikalauja iš valdžios pusės atitaisyti visas anksčiau padarytas skriaudas.

Maskvos radijas oficialiai pagyrė Čilės katalikus vyskupus, ypač kardinolą Raul Silva Henriquez, už pagalbą "dabartinio rėžimo" persekiojamiems čiliečiams". Radijas aiškino, kad Allende prezidentavimo metu nebuvę jokių problemų ar pavojų Katl. Bendrijai Čilėje, bet dabtrtinė valdžia organizuojanti "pro - fašistinių kunigų dalinius" ir norinti suskaldyti Bendriją iš vidaus.

Dr. Mendrano, buvęs Havanos didžiausio dienraščio "Prensa Libre" redaktorius ir pabėgęs iš Kubos 1960 m., visą laiką renka dokumentacinę medžiagą apie Kuboje vykdomus persekiojimus. Jis tą medžiagą yra siuntęs Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijai ir tarptautiniam raudonajam kryžiui, tačiau nei vieni nėra tais dalykais rimtai rūpinęsi. Dabar jis tą medžiagą pateikė JAV Vyskupų Konferencijos P. Amerikos skyriaus vedėjui, kun. Frederick McGuire, kuris anksčiau buvo pareiškęs, jog negalįs tvirtinti, kad Kuboje vykdomas religinis persekiojimas, nes neturįs įrodymų.

Pasaulio Bendrijų Taryba pranešė, kad tarp pirmaujančių savo šalpos tikslų, numačiusi suteikti $59,250 Amerikos Indėnų Sąjūdžiui, kuris buvo užėmęs Wounded Knee vietovę ir terorizavo žmones.

Apaštališkasis delegatas Britanijai, arkiv. Bruno Heim, lydimas Edinburgh ir St. Andrews arkivyskupo, kard. Gordon Gray, aplankė Škotijos Bendrijos (anglikonų) moderatorių, vysk. George T. H. Reid. Du ankstesnieji Škotijos Bendrijos moderatoriai buvo lankęsi Vatikane, tačiau tai pirmas kartas, kad Vatikano atstovas aplankytų moderatorių.

Katalikų Bendrija Švedijoje yra sparčiausiai auganti iš visų religijų, pagal Stockholmo Religinės Sociologijos Instituto davinius. Paskutiniaisias metais katalikų skaičius Švedijoje paaugo net 7 proc.

Dr. Joseph Kerwin, gydytojas kuris 28 dienas išbuvo erdvėje kaip Skylab I įgulos narys, pasisakė prieš abortus. Maisto trūkumo problemą, anot jo, galima išpsręsti panaudojant jau turimą technologiją. Jo nuomone, aborto šalininkai yra pasirinkę labai simplistinį ir nemoralų sprendimą. Jie mano, kad reikia sumažinti žmonių skaičių pasaulyje, o tam reikia arba mažinti gimimų skaičių arba dauginti mirimų skaičių. Abortu jie atlieka abu šiuos veiksmus iš karto.

30 parapijiečių ir klebonas, kun. François Caucanas, teigia matę Castelnau-de-Guers, Prancūzijoje, pasirodžiusį Kristaus veidą ant komuninės apdangalo Didžiojo Penktadienio metu. Dabar ten vyksta maldininkai iš įvairių vietovių. Vietos vyskupas Cyprien Tourel paprašė katalikus laikytis "rezervuotai ir išmintingai", o klebonas, vyskupo prašomas, daugiau nebeduoda pasikalbėjimų laikraštininkams tuo reikalu.

Simo Sužiedėlio Gyvenimo kelias

VIKTORAS GIRDŽIŪNAS, O.F.M.

Man antrą kartą tenka labai sunki pareiga, siauruose rėmuose aptarti žymią prof. Simo Sužiedėlio asmenybę ir jo šakotą veiklą per 70 metų. Tačiau malonu kalbėti apie žmogų, kuris man artimas savo kilme kaip dzūkas, savo ideologija kaip ateitininkas ir savo profesija kaip istorikas.

Vilniečio dzūko kelias į žmones

Simas Sužiedėlis gimė 1903 m. lapkričio 10 d. Petrapily, bet augo Ulbinuose, Kalsenykų parapijoje, Lydos apsk. Aukštesniojo mokslo siekė Vilniuje, kur baigė IV-as klases. Kai lenkai 1920 m. užgrobė Vilnių, tai septyniolikametis Sužiedėlis įsijungė į partizaninę veiklą prieš lenkus. Kelyje į Rūdininkų girią buvo lenkų pagautas, bet naktį pasprukęs prie Varėnos perėjo į Nepriklausomą Lietuvą.

Nuvykęs į Kauną pradžioje gyveno "Žiburėlio" draugijos bendrabuty, o paskui jį globojo kan. V. Dogelis. Baigęs "Aušros" gimnaziją 1924 m. įstojo į universitetą ir Teologijos-filosofijos fakultete pagrindine mokslo šaka pasirinko istoriją, o šalutinėm lotynų kalbą ir filosofiją. Baigęs studijas 1928 m. išvyko į Rygą ir lietuvių gimnazijoje iki 1935 m. dėstė istoriją ir lotynų kalbą. Tuo pat metu dar gilino istorines studijas Rygos universitete ir dalyvavo lietuvių veikloje.

Užsitikrinęs pragyvenimo šaltinį, 1929 m. sukūrė šeimą, vesdamas Antaniną Kliorytę, taip pat humanitarę, su kuria kartu Rygoje auklėjo lietuviškąjį jaunimą. Pagaliau 1935 m. abu buvo paskirti į Kėdainių gimnaziją, kur mokytajavo iki 1939 m., kol jis, kaip pasižymėjęs istorikas, buvo pakviestas Teologijos-filosofijos fakultete dėstyti naujųjų amžių istoriją.

Deja, 1940 m. liepos 16 d. okupantai fakultetą uždarė. Prof. S. Sužiedėlis buvo ir Lituanistikos Instituto bibliotekos ir archyvo vedėjas, dėl to jis važinėjo Lenkijoje ir Vokietijoje, rinkdamas istorinių šaltinių leidinius ir studijas. Kai 1940 m. rudenį Lituanistikos Institutas buvo perkeltas Vilniun, tai Sužiedėlis buvo paskirtas jo sekretorium. Generalinio sekretoriaus pareigas ėjo ir Lietuvių Mokslo akademijoje. 1941 m. Kauno universitete

filosofijos fakultete vėl dėstė istoriją ir buvo fakulteto prodekanas.

Su šeima pasitraukęs į Vokietiją vėl mokytojavo Hanau gimnazijoje, dėstė istoriją ir lotynų kalbą, buvo mokyklų vizitatorius. Atvykęs į Ameriką apsigyveno Brocktone ir kurį laiką dirbo fabrike. Paskui (1950-66) pradžioje Bostone ir Brooklyne redagavo "Darbininką", o nuo 1966 m. redaguoja "Encyclopedia Lituanica". Išeivijoje atsikūrusi Liet. Kat. Mokslo akademija 1962 m. pakėlė jį savo nariu mokslininku.

Pilnutinis ateitininkas

Savo pastangų dėka Sužiedėliui pavyko savyje išugdyti pilnutinę asmenybę pagal ateitininkiškų principų reikalavimus. Meilę Dievui, paklusnybę Bažnyčiai ir pamaldumą jis greičiausia paveldėjo iš religingų tėvų. Jo katalikiškai asmenybei formuotis padėjo dvasios vadai, ateitininkų ideologai, jo asmeninės pastangos. Visa sintezėn suvesti ir tvirtą katalikišką pasaulėžiūrą suformuoti jam padėjo aštrus protas, stipri valia ir jautri dzūkiška širdis.

Simas suprato katalikiškosios akcijos reikšmę, dėl to jis nuo gimnazijos laikų sutiko būti ateitininkų valdybose, sekretoriauti kongresuose ir skaityti paskaitas susirinkimuose. Kai tremtyje atsikūrusi ateitininkija suskilo politiniu požiūriu, tai vadovybei buvo sunku laviruoti tarp dviejų srovių. Kas turėjo vadovauti ateitininkams šiuo kritišku metu? Visų akys nukrypo į Simą Sužiedėlį, ir jis, prašomas, sutiko kandidatuoti į Ateitininkų Federacijos vadus. Toms pareigoms išrinktas ir perrinktas jose išbuvo 11 metų, ilgiau kaip bet kuris kitas Federacijos vadas.

Nebuvo tai lengvas darbas, bet jis uoliai ir nuoširdžiai jį dirbo. Jam vadovaujant buvo paruošta nauja At. Federacijos Konstitucija, suruoštas pirmasis ateitininkų kongresas išeivijoje, pradėtos ruošti sendraugių konferencijos, moksleivių ir studentų ideologiniai kursai, pagausėjo stovyklos. Vadas visur dalyvavo, skaitė paskaitas, stengėsi aprūpinti ateitininkišką literatūra. Ne be jo rūpesčio kun. St. Yla parašė "Ateitininkų Vadovą". Pats suredagavo prof. St. Šalkauskio "Ateitininkų Ideologijos" antrąjį leidimą. Jaunimo pasaulėžiūrai formuoti iš savo paskaitų ideologiniuose kursuose skaitytų paruošė leidinį "Pasaulėžiūra".

Simo Sužiedėlio duoklė tautiškumui yra taip pat labai didelė. Jis augo gerokai sulenkėjusiame ir sugudėjusiame krašte, bet pasisavinęs lenkų ir rusų kalbas, išliko tyros dvasios lietuvis. Dar gimnazistu būdamas, įsijungęs į partizanų kovas dėl Vilniaus, rizikavo savo gyvybę. Patraukęs Nepriklausomą Lietuvą jai aukojo savo jėgas. Įsijungė į patriotinių organizacijų veiklą, studijų objektu pasirinko savo tautos istoriją, studijas baigęs auklėjo lietuviškąjį išeivių jaunimą Rygoje, Lietuvos jaunimą Kėdainiuose ir Kauno universitete, paskui Hanau gimnazijoje. Jo tautiškumas anot kun. St. Ylos ekvilibruotas. "Jis gerbia visas kaimynų kultūras, vartoja jų literatūrą, bet ją tikslina savais lietuviškais požiūriais".

Patrauklus istorikas

Istorijos mokslas daugeliui yra sunkus ir atstumiantis. Daugybė vardų, datų ir įvykių istoriją daro nuobodžią. Vokiško stiliaus istorikai, kurių studijos apkrautos šaltinių ir literatūros išnašomis, lietuvių nemėgstami. Tačiau be šaltinių, nurodančių asmenis, įvykius ir datas, negali būti istorijos mokslo. Kietesnio stiliaus istorikai lietuviškos visuomenės, pripratintos prie romantiškos lietuvių istorijos, nemėgstami ir kritikuojami.

Sužiedėlis yra atradęs aukso vidurį. Kas pažįsta jo ankstyvesnes studijas, tas nedrįs tvirtinti, kad jis nesinaudoja šaltiniais ar neturi analitiko požymių. Jo nelaimė yra ta, kad jį visuomeninė veikla, laikraščių ir Enciklopedijos redagavimas

atitraukia nuo istorinių studijų. Iš kitos pusės jis yra Dievo apdovanotas gražiu žodžiu ir sodriu patraukliu stilium. Ir nenuostabu, nes jis jaunystėje rašė eilėmis ir proza, domėjosi filosofija. Prigimti gabumai, poetiškas jautrumas ir gili mintis yra tos Sužiedėlio savybės, kurios jo istorines studijas daro įdomias, nes jos sužavi, suintriguoja, patraukia ir įtikina. Dar įdomiau yra klausytis jo istorinių paskaitų, kai girdi jo dzūkiškos intonacijos malonų balsą ir matai jo švelnų patraukiantį šypsnį. Tada didingi ir skaudūs mūsų tautos įvykiai jautriau paliečia mūsų širdis ir giliau įsispaudžia atmintin.

. Prof. Sužiedėlio istorinių studijų apimtis yra labai plati. Ji apima politinę ir bažnytinę Lietuvos istoriją ir JAV lietuvių gyvenimą. Čia ne vieta duoti išsamią jo kt. Bažnytinė istorija nagrinėjama: Veidu į Katalikų Bažnyčią, Vytauto vaidmuo studijų bibliografiją. Ji yra "Lietuvių Enciklopedijoje".

Politinė Lietuvos istorija liečiama: Kautynės ties Šiauliais, Lietuva ir Gediminaičiai, Vytauto galybės laikai, Vytauto ekonominė politika, Vytautas ir jo žygiai, Kova su Maskva, Mikalojaus Radvilo Juodojo pastangos prijungti Lietuvai Rygą ir Lietuvos Christianizacijoje, Reformacijos sąjūdis ir jos nuoslūgis, Šv. Kazimieras ir kt. Pridėjus straipsnius periodinėje spaudoje ir Lietuvių Enciklopedijoje, prof. Simo Sužiedėlio įnašas į Lietuvos istorijos mokslą tikrai yra didelis.

Tai taip trumpai apžvelgus atrodo mūsų sukaktuvininko prof. Simo Sužiedėlio išėjimas į žmones ir jo darbai kaip ateitininko ir Lietuvos istoriko.

Kai buvo draudžiama veikti

SIMAS SUŽIEDĖLIS

ATEITININKAI ilgam savo kely, kuris jau penktąjį dešimtmetį prabėga, yra visko išgyvenę. Kad jie gyveno ir slaptai veikė dar per caro priespaudą ir kad dėjo daug aukų Nepriklausomybei atgauti, yra visai suprantama. Kiekvienas patriotas, o juo labiau nuoširdžiai tikintis, privalo tai daryti: tai jo pareiga savo tautai, o ne kuri malonė. Bet kad išlaisvintoje tautoje pristigo jiems laisvės, dėl kurios kovojo ir turėjo viltį, jog daugiau slapstytis nereikės, yra jau sunkiai suprantama. Ir vis dėlto moksleiviam ateitininkam **1930 rugpiūčio 30 buvo uždrausta Nepriklausomoje Lietuvoje laisvai veikti.**

DRAUDIMAS ateitininkam laisvai veikti neatėjo staiga. Dar 1928 metų pradžioje, po Palangos konferencijos, kurią aplankė ir gražiais žodžiais ateitininkus

* Paimta iš ATEITIES, 1955 m. rugsėjo mėn. nr. 7

išgyrė pats Lietuvos prezidentas Antanas Smetona, "Ateitis" jau pranešė nelinksmą žinią:

"Ateitininkai varomi į katakombas (šie žodžiai cenzūros juodai užbraukti ir vos išskaitomi). **Paskutiniu laiku viršūnėms spaudžiant** (paskutiniai du žodžiai taip pat užtepti) **uždarinėjamos moksleivių ateitininkų kuopos.** Jau uždarytos Šiaulių valstybinės gimn., Šiaulių suaugusiems gimn., Raseinių valst. gimn. kuopos. Neleidžiama veikti Naumiesčio (Tauragės), Viekšnių, Skapiškio, Anykščių, Ylakių, Palangos, Sedos ir kitoms kuopoms" (1928, Nr. 2 - 3).

Tačiau uždarytųjų kuopų vieton buvo dar galima steigti naujas bent tose mokyklose, kur mokytojai taip greitai nepalinko "viršūnių spaudimui" ir labiau suprato auklėjamąją moksleivių organizacijų reikšmę. "Mes didėjam skaičiumi ir stiprėjam dvasia" — pastebi "Ateitis".

Tie žodžiai nebuvo tušti. Po dvejų metų sušauktas Kaune tretysis Ateitininkų kongresas (1930.VII.21 - 23) susilaukė 1,142 moksleivių atstovų (iš 5,400), 541 studentu (iš 700), 115 sendraugių (iš 300), 371 svečių, kurių buvo iš Vilniaus, Latvijos, Vokietijos, Amerikos; viso 2,168 dalyvių. Kongresą sveikinęs popiežius Pijus XI pareiškė, kad **jis yra su katalikais universiteto studentais ir moksleiviais, susirinkusiais Kaune į savo visuotinį kongresą",** su ta **"katalikiškojo jaunimo organizacija, kuri turi tiek nuopelnų praeityje ir tiek gero žadanti ateičiai",** kad **"Jūsų tėvynė spindėtų atgimimo aušra, kaip ji klestėjo ir švietė laikais Vytauto, įgijusio jai šviečiančios garbės"** ("Tiesos Kelias", 1930, 7 - 8 nr.).

Iš tikrųjų tai buvo Vytauto Didžiojo ir šv. Augustino sukakčių ženkle praėjęs kongresas, praėjęs su dideliu entuziazmu ir pakilia dvasia, nors kongresą atidarydamas prof. St. Šalkauskis, Ateitininkų Federacijos vadas, ir pastebėjo, kad darbą dirbti tenka **"sunkiose aplinkybėse"** (At-kų ideologija, 214). Vadinasi, anas spaudimas iš viršūnių nebuvo susilpęs. Priešingai, jis vis dar stiprėjo matant, kad ateitininkų pajėgos auga ir jų įtaka visuomenėje didėja. Tai krikščioniškajai ir lietuviškajai srovei sulaikyti buvo imtasi prievartos priemonių. Jos ėjo iš savo tautos žmonių, o ne iš kurio priešo. Vargu, ar kas tikėjosi, kad tam nelemtam vyriausybės žingsniui bus parinkta Vytauto Didžiojo 500 metų sukaktis, kurios proga įvairios kultūrinės įstaigos buvo pramintos Vytauto vardu ir tautoje sukelta giliai patriotinė nuotaika. Neatrodė, kad toks metas tiko išleisti nekultūringam ir nepatriotiniam aplinkraščiui, nes **gniuždė jaunimo organizacija, kuriai nebuvo galima prikišti, kad jai būtų kada pristigę tėvynės meilės ir aukos.**

Kai vis dėlto 1930 metų vasarą paskliido žinia, kad Švietimo Ministerija ketinanti uždrausti moksleiviam ateitininkam veikt, kan. P. Dogelis, caro laikais ateitininkus organizavęs ir slapstęs, statydamas pats save į pavojų, įspėjo vyriausybę susilaikyti nuo neapdairaus žingsnio tokiais argumentais:

"Ateitininkų organizacijos uždarymas būtų pavojingas pačiai valstybei ir vyriausybei... (Tai) sukeltų pačiuose ateitininkuose didžiausią tokiu valdžios darbu neapykantą... (nes) sugrūstų (juos) į katakombas, kaip tai buvo prie rusų režimo... Aukštose sferose stovintieji žmonės atsimena tuos laikus. Mintaujoje, Šiauliuose ir kitur, kur veikė slapti lietuvių gimnazistų būreliai... (Jie už tą draudimą laisvai moksleiviam veikti) smerkia rusų mokyklų vadovybę... (Pagaliau) **ateitininkų uždarymas garsių Vytauto ir šv. Augustino asmenybių jubiliejaus metais būtų tiesiog nusidėjimas tų metų vienybės, džiaugsmo, entuziazmo dvasiai"** (Rašyta "Ryte", Kaune; perspausdinta Darb., 1930. IX.30, 75 nr.).

Deja, to blaivaus balso bei kitų įspėjimų nepaklausyta. Padaryta tik tiek, kad

nelemtam Švietimo Ministerijos aplinkraštyje (1930.VIII.30, 244 nr.) ateitininkų įsakmiai žodžiu nepaminėjo, o pasitenkino tuo, kad uždraudė veikti mokyklose visom jaunimo organizacijom; išskirti tiktai skautai, ir leista kurti meno bei sporto kuopeles. Tačiau niekam nebuvo abejonės, kad tasai aplinkraštis **pirmiausia buvo nukreiptas į ateitininkus.** Jiem dar prisegta "partiškumo" ir "politikavimo" kaltė.

Politikos klausimo čia neliesime, o tik pastebėsime, kad dar 1925 metų Ateitininkų kongrese Kaune buvo priimti aiškūs principai politikos klausimu ir **moksleiviam ateitininkam buvo griežtai uždrausta priklausyti bet kuriai partijai** (Ateit. Ideolog., Nr. 23, 114 p.). Pagaliau, tuo metu (1930) visos politinės partijos, išskyrus tautininkų, jau buvo vyriausybės suspenduotos ir jų veikimas draudžiamas. Ateitininkai, kaip kultūrinė — religinė organizacija, priklausė **katalikų akcijai,** kuriai veikimo laisvė buvo pripažinta su Vatikanu sudarytu konkordatu.

Aną aplinkraštį išleidus, užsienių reikalų ministeris D. Zaunius buvo spaudos atstovų užklaustas (1930.IX.1), ar draudimas moksleiviam ateitininkam veikti nesikerta su konkordatu ir ar nenumatoma čia kokių komplikacijų. Jis atsakė: **"Apaštališkas Sostas neturi kariuomenės ir čia negalima kalbėti apie išorinę komplikaciją. Tai yra tik moralinė jėga, kuri turi reikšmės tik viduje"** ("Mūsų Laikraštis", Nr. 39).

Dėl to negudraus ir nediplomatiško pareiškimo, kuris nuskambėjo per visus užsienių laikraščius, o Šv. Sostas pasijuto užgautas, apaštališkasis nuncijus Lietuvai arkivysk. R. Bartoloni apsilankė (1930. IX. 25) pas ministerį pirmininką J. Tūbelį ir pareiškė jam nepasitenkinimą. Savo ruožtu Vilkaviškio vysk. A. Karosas ir Telšių vysk. J. Staugaitis aplankė prezidentą A. Smetoną ir prašė jį aną aplinkraštį atšaukti, nes jis Lietuvą kompromituoja. Tačiau nė jų balso nepaklausyta. Tada susirinkę visi Lietuvos vyskupai savo konferencijoje (1930.X.11) turėjo konstatuoti:

"Yra tai Bažnyčios teisių varžymas, yra tai laužymas iškilmingos sutarties, Apaštalų Sosto su mūsų Vyriausybe padarytos. Mes katalikai prieš tokius darbus turime kelti savo balsą, kol bus katalikams moksleiviams ateitininkams sugrąžinta jų draugijos laisvė" ("Tiesos Kelias", 1930, Nr. 11).

Tas ganytojiškas Lietuvos Episkopato laiškas, kuriame paliesti ir kiti katalikiškos akcijos reikalai, buvo perskaitytas visose bažnyčiose, tačiau jo viešiau spaudoje ir susirinkimuose neleista skleisti. Kai studentai ateitininkai, atpasakoję vyskupų laiško turinį, kad suragintų visuomenę kelti **"balsą prieš neteisėtą ir neteisingą Švietimo Ministerijos žygį",** paskleidė atitinkamą atsišaukimą, 6 studentai ateitininkai buvo areštuoti; tarp jų — Ateitininkų Federacijos gen. sekretorius J. Štaupas ir Moksleivių Ateitininkų Sąjungos pirmininkas Ad. Domaševičius (Damušis), vėliau sėdėjęs vokiečių kacete ir buvęs Ateitininkų Federacijos vadas. Arešto metu Laisvės Alėjos 3, Ateitininkų namuose, buvo padaryta naktinė krata, užtrukusi nuo 1 val. nakties iki 10 val. ryto.

Lietuvos spauda, cenzūros kontroliuojama, nedaug ką galėjo tuo klausimu rašyti. Vis dėlto pro "Darbininką", Kaune leistą, praėjo tokie stiprūs žodžiai: **"Moksleivių ateitininkų organizacijos uždarymu gali džiaugtis tiktai pikčiausias lietuvių tautos priešas bolševikas"...** "Partiškumo" ir "politikavimo" antspauda dedama moksleivių organizacijai, kurios veikimo pagrinde yra auklėjimasis ir lavinimasis. Tiesa, ateitininkai nevengė ir "politikos", kuomet jie buvo šaukiami ginti tautos reikalų"... Toliau priminta ateitininkų kova su bolševikais dar Rusijoje, 1917 metų revoliucijos metu, ir jų gausus stojimas savanoriais Lietuvos laisvės ginti.

(Cit. iš Darb. 1930, Nr. 78) Viena Panevėžio at-kų kuopa davusi 40 karininkų, iš kurių ne vienas yra gavęs Vyties Kryžių.

Amerikos katalikai labai jautriai reagavo, plačiai savo spaudoje rašė ir "visų Amerikos katalikų vardu kėlė protestą", kurį pasiuntė Lietuvon A.L.R.K. Fedracija (pirm. kun. Ig. Albavičius), Kunigų Vienybė (pirm. kun. J. Ambotas) ir Lietuvių Darbininkų **Sąjungos** (LDS) seimas Bostone (1930.IX.23-24) kuriame pareikšta: parodytas **"juodas nedžkingumas tam jaunimui, kuris pirmas stojo į kūrybinį Lietuvos valstybės darbą"** (Darb., 1930, Nr. 74). Prel. K. Urbonavičius pačiame "Darbininke" parašė gana aštroką vedamąjį, kuriame pabrėžė, kad **"ateitininkų uždarymas yra smūgis ne vien moksleivijai, bet ir visai Lietuvai"** (1930. XI. 25).

Tiktai tautininkiškoji spauda, tiek Lietuvoje, tiek ir Amerikoje, stengėsi teisinti nevykusį vyriausybės žingsnį ir prikaišioti ateitininkam nebūtų dalykų. Bet taip visada esti, kai kuri vyriausybė ir jos oficialioji spauda nori užgniaužti jai nepriimtiną judėjimą platesnėje visuomenėje.

PRIEŽASČIU ateitininkų laisvei varžyti reikia ieškoti ano meto Lietuvos vyriausybės politikoje, pasvirusioje į totalizmą, ne "ateitininkų politikavime". Čia krinta į akį, kad tuo pat metu buvo suvalstybinti skautai, vadinasi, paversti politiniu įrankiu, ir pradėtos valstybinti privatinės mokyklos, daugiausia katalikų įsteigtos ir jų išlaikomos. Tai reiškė valstybinį, iš viršaus primetamąjį auklėjimą, kurį gana šiurkščiais žodžiais aptarė Švietimo Ministerijos atstovas, kai buvo suvalstybinama Utenos gimnazija. Jis pareiškė: **"Mes negalime leisti, kad religijos kapryzai būtų aukštesni už tautos interesus"**. Tais "tautos interesais" prisidengiant buvo siekiama pakirsti šaknis katalikiškam auklėjimui bei veikimui taip pat ir moksleivių organizacijose.

Jei dar prisiminsime, kad tais pačiais Vytauto Didžiojo metais nebuvo leista susirinkti katalikam į kongresą Telšiuose (1930.IX.19-20), kad buvo pradėta tardyti kunigai dėl jų pasakytų bažnyčioje pamokslų, pagrasinta baudžiamuoju kodeksu pačiam vysk. M. Reiniui, kuris paskui žuvo bolševikų kalėjime, kad net pavarytas iš Lietuvos popiežiaus nuncijus arkiv. R. Bartoloni, bus aišku, kad ateitininkų uždraudimas priklausė tai vyriausybės totalistinei politikai, kuri siekė tramdyti organizuotą katalikų akciją.

Tai buvo gerai žinoma ir Romoje. Popiežius Pijus XI rašė Lietuvos vyskupam: **"Skaudžiai sugėlė širdį pasiekusios mus žinios, kad turite daug sielvartų dėl kliūčių ir sunkenybių, daromų ten pas Jus katalikų akcijai"**, tačiau **"uoliai dirbkite ramia sąžine; melagingi apkaltinimai, jei yra Jums padaryti, tenedrumsčia Jūsų ramumo; kliūtys, jei sutinkate, tegul negąsdina Jūsų** ("Tiesos Kelias", 1931, Nr. 1).

Nenugąsdino tos kliūtys nė ateitininkų. Jie rado priemonių slaptai veikti, kaip caro laikais, ir jeigu jų jėgos kiek sumažėjo skaičiumi, tai paaugo dvasia, kuri pasirodė labai karžygiška užėjusių sutemų metu. Tik tada pasirodė, kaip buvo menka saviesiems persekioti savus žmones, kada ant visų galvų kabojo ta pati siaubinga grėsmė.

Anie laikai praėjo — laukiame naujų, kai tos sutemos Lietuvoje išsisklaidys. Manome, kad tai jau nebepasikartos, kas buvo prieš 25 metus. Tačiau noris dar pakartoti mūsų tautinio atgimimo dainiaus Maironio žodžius, kuriuos jis pasakė studentų ateitininkų konferencijoje Kaune (1930.IX.27), kai su liūdesiu buvo kalbama apie draudimą moksleiviam laisvai veikti. Maironis ateitininkus suragino: **"Ateitininkai turi būti ne vien ateities, bet ir dabarties žmonės, eiti į gyvenimą ir jam vadovauti"**.

Tebūnie tie Maironio žodžiai mums paraginimu ir dabar: **eiti į gyvenimą ir jam vadovauti.**

Lietuviškoji šeima

Kanados Lietuvių Katalikų Centras Toronte vadovaujamas dr. J. Sungailos, surengė simpoziumą "Lietuviškoji Šeima", kuris yra vertas kiekvieno jauno at-ko dėmesio.

Simpoziumui vadovavo prof. A. Musteikis. Jis padarė trumpą istorinę šeimos sampratos bei jos kaitos ir pastovumo elementų apžvalgą, nurodydamas krikščioniškos šeimos paskirtį bei jos neišardomumo savybę. Tada pakvietė visus simpoziumo dalyvius paeiliui pristatyti savo temas.

Kazys Maglicas kalbėjo tema "Kas gresia mūsų lietuviškai šeimai?" Jis pareiškė, kad **tokiai lietuviškai šeimai, kokia dabar yra, gresia išnykimas.** Prie to veda aplinkos ir šeimos pavidalų keitimasis, bet svarbiausia, kad Kanada (gal kiek mažiau nei JAV) yra tautų lydinimo katilas. Mūsų pareiga šiai srovei spirtis. Tiek išlaikysim lietuviškas šeimas, kiek išlaikysim tai kas mums būdinga. O viso tai kas mums būdinga pagrindas yra lietuvių kalba, nes be kalbos ir lietuvių kultūra dingsta. Problemos, kurias kiekviena šeima turi išspręsti yra: pritapimas prie gyvenamosios aplinkos struktūros, šeimos tikslo įgyvendinimas, šeimos integracija į visuomenę, tam tikrų šeimos elgsenos rėmų išlaikymas. Tačiau lietuviškajai šeimai dar iškyla viena pridėtinė problema: savo šeimą integruoti pilnai tiek lietuviškon tiek kanadiškon aplinkon. Kad būtų pilnai išlaikoma lietuviška kalba, kultūra bei tradicijos, reikia šeimos nariams duoti motyvaciją. O motyvacija tik tada naši, kada asmeninis gėris ir nauda sutampa su peršamom vertybėm. Taipgi, juo stipresnė šeimos vertybių sistema, šeimos vertybės lėčiau kinta. Lietuviška šeima turi išlaikyti savo vertybių pusiausvyrą, kai jungiasi į gyvenamą aplinką, o ta aplinka savo ruožtu skverbiasi į ją.

Irena Lukoševičienė kalbėjo apie tai kas padeda šeimai atlaikyti pavojus. Ji pabrėžė, kad **nuo bendravimo ir santykių šeimoje priklauso tiek tautybės, tiek ir kitų vertybių ateitis.** O šiais laikais yra šeimų, kurios neturi šeimyninio gyvenimo — narių bendravimo tarp savęs. Šeimos narių bendravime yra kuriamos šeimos vertybes: išmokstama ir pozityvumo ir negatyvumo. Tačiau lietuviškai šeimai vien stipraus tautinio nusistatymo tėvuose neužtenka, lygiai kaip neužtenka vien religinio nusistatymo, norint vaikus religingais išauginti. Labai svarbus yra tarpasmeninis bendravimas tose srityse, nes per prievartą ir įsakymus nieko kitam neįkalsi. Todėl, jei lietuvių tėvų vaikas lietuviškai nekalba, tai arba namuose su juo tėvai lietuviškai nekalba, arba namuose visai tarp savęs nesikalbama.

Grazina Petrauskienė kalbėjo apie naujų šeimų kūrimo problemas, pabrėžiama kad ne tik skyrybų bet ir santuokų skaičius didėja. Šiuo metu pastebima, kad jaunimas tuokiasi per anksti. Kai kur yra siūloma net iki 3 metų laukimo periodas, kad būtų sukuriamos pastovios šeimos. Pripažįstama, kad prie skyrybų šiuo metu prisideda ir tos aplinkybės, kad žmonių gyvenimo vidurkis ir tuo pačiu vedybinio gyvenimo vidurkis yra žymiai ilgesnis, o taipgi nuolatinis šeimų kilnojimasis po svetimas aplinkas, kur jų niekas nepažįsta. Skyrybom taipgi padeda įsigalėjusi mada ieškoti vien malonumo, atsisakant šeimoje vaikų dėl per didelio žmonių skaičiaus pasaulyje. **Jaunimas dabar žymiai greičiau brėsta lytiniai negu anksčiau, bet protiniai ir emociniai jie nesubręsta,** todėl kai aplinka jiems perša lytinį santykiavimą kaip visų malonumų šaltinį, o taipgi dar siūlo prieš-vedybinį arba už-vedybinį lytinį santykiavimą — labai leng-

va pasiduoti. Prie viso to labai prisideda ir moralistai viską paremią padėties etika. Pripažįstama, kad laimingų vedybų pavyzdys tėvuose turi įtaką laimingoms vedyboms vaikuose. Šeimos laimė remiasi šiais elementais: meile šeimoje, tarpasmenine komunikacija, lytiniu tėvų bendravimu; vaikų planingu auginimu bei auklėjimu, bendra gyvenimo filosofija arba įsitikinimais ir kasdieninių reikalų darniu tvarkymu.

Dr. J. Sungaila, kalbėdamas apie mišrių šeimų problemą, paaiškino, kad gali buti trejopo mišrumo kombinacijų: religijos, tautybės ir rasės atžvilgiu. Lietuviams kol kas opiausias šiuo metu yra tautybės elementas, nors, žinoma, tiek katalikams, tiek protestantams yra svarbus ir religinis elementas.Rasinių problemų dar neiškilo. Dabartinės padėties susidarymui buvo paimtas kaip pavyzdys Toronto Prisikėlimo parapija, kuri yra didžiausia lietuviška parapija Kanadoje ir todėl gal būt visapusiškai atstovauja bendrą Kanados lietuvių katalikų laikyseną. Žvelgiant į tos parapijos vedybų knygas, pastebima, kad nuo 1959 m. iki 1963 m. buvo 62 santuokos, iš kurių 39 (62 proc.) lietuviškos, o 23 (38 proc.) mišrios. Nuo 1964 m. iki 1968 m. buvo 60 santuokų, kurių 40 (66 proc.) lietuviškos, o 20 (33 proc.) mišrios. Nuo 1969 m. iki 1973 m. buvo 105 santuokos: 42 (40 proc.) lietuviškos, o 63 (60 proc.) mišrios. Ypatingai paskutinieji dveji metai teikia žiauroką vaizdą. 1972 m. iš 29 santuokų — 9 lietuviškos, o 20 mišrių; 1973 m. iš 20 santuokų — 7 lietuviškos, o 13 mišrių. Buvo paminėta dar viena parapija, kurios lietuviškų santuokų nuošimtis per visą aukščiau minėtąjį laiką niekados nenukrito žemiau 50 proc., nors šių (1974) metų pradžioje 3 įvykę santuokos yra mišrios tautybės atžvilgiu.

Mišri šeima yra labai pavojinga lietuvybei, nes su tokių šeimų gausėjimu mažėja lietuviškai kultūrai atspara, lietuviškų mokyklų lankymas ir t. t. Tur būt, **pagrindinis motyvas, kuris veda į mišrių šeimų (tautiniu atžvilgiu) sudarymą yra sąmoningumo ir atsakomybės jausmo stoka jaunime, kuriančiame šeimas.** Prie to dar prisideda nelietuviška aplinka; galvosena, kad šeimos kūrimas yra grynai asmeninis dviejų žmonių reikalas; lietuvybės, kaip vertybės, nesupratimas. Lietuviškose jaunimo organizacijose iki šiol nebuvo girdėta, kad butų specifiniai nagrinėjama mišrių santuokų žala lietuvybei. Parapijose — daug pamokslų pašaukimų į dvasininkus reikalu, bet maža mišrių vedybų klausimu. Kalbant apie mūsų laikyseną jau sukurtų mišrių šeimų atžvilgiu, turime visuomet žinoti, kad tolerancija ir supratimas traukia: musė pagaunama medumi. Bet negalima patraukimo vardan mišrias santuokas kelti į padanges. Mišrių santuokų srityje mums yra pavojingesni asmenys tų tautybių, kurie kovoja (kaip lietuviai) dėl savo tautybės Kanadoje išlaikymo, pvz.: latviai, lenkai, ukrainiečiai.

Vėliau iškilusiose diskusijose buvo pripažinta, kad **lietuvių kalba yra raktas į lietuvišką kultūrą.** Nemokantys gerai kalbos randa daug durų į lietuvišką lobyną uždarytų ir pamažu tolsta nuo lietuviškumo. Pageidauta registruoti jaunimo judėjimą, kad būtų galima į naujas vietas atsikėlusį jaunimą įjungti į lietuvišką aplinką, nes dažnai veiklūs jaunuoliai išsikelia kitur ir dingsta. Taipgi pastebėta, kad jaunime yra tendencija turėti savo uždarus ratelius. Jaunuoliai atvykę iš kitur dažnai išskiriami ir neįsileidžiami į tuos ratelius. Pabrėžta nepaprastai didelė svarba literatūros mažiesiems, nes jaunos motinos dažnai nebeturi to pasakų ir kalbos lobyno, kurį turėjo ankstesnės motinos. Taipgi pastebėta, kad **mūsų tarpe nėra labai daug šeimų, kurios įstengia dvasines vertybes savo gyvenime pastatyti kaip tikslą.** O jaunime būtina yra skiepyti sąmoningumą, kad atskirtų kas iš tikro yra gyvenimo tikslai, o kas tiktai prie-

MAS stovykla Dainavoj

RŪTA ČEPAITYTĖ

Jau nuo penktadienio vadovai rinkosi į Dainavą ruošos darbams, nes dar buvo likę įvairių paskutinės minutės smulkmenų prieš stovyklos pradžią.

Sekmadienį, birželio 16 d., pradėjo rinktis visi: aukšti, ploni, trumpi, stori stovyklautojai iš visų kampų. Tai iš Čikagos, Detroito, Klevelando, Toronto... Užsiregistravę, visi pasirinko savo kambarius, įsirašė į darbo būrelius ir ėjo išsirinkti savo lovas. Vakarėjant įvyko oficialus stovyklos atidarymas. Susirinkome Baltųjų Rūmų salėje susipažinti su stovyklos tema, vadovais ir kitais stovyklautojais. Kiekvienas vadovas pristatė šalia sėdintį vadovą. Dauguma pristatymų užsibaigė gan juokingai. Iš viso vadovybę sudarė šešiolika asmenų: kun. Šeškevičius — dvasios vadas, Ramūnas Underys — komendantas, Vytas Kliorys — programų koordinatorius ir berniukų vadovas, Kazys Razgaitis — vyriausias berniukų vadovas, Elenutė Razgaitytė — vyriausia mergaičių vadovė, Rūta Čepaitytė — mergaičių ir meno būrelio vadovė, Kristina Gedri-

---

monės. Pastebėta, kad **bendrose berniukų ir mergaičių organizuotose grupėse jaunimas vieni kitus perdaug gerai susipažįsta ir romantikos tarp jų dažniausia nebėra:** jie žiūri kitur. Gal todėl atsiranda mišrių santuokų organizuoto ir lietuviškoje veikloje dalyvaujančio jaunimo tarpe.

Buvęs

maitė — mergaičių vadovė ir sporto bei tautinių šokių pravedėja, Linas Kojelis — berniukų vadovas ir vakarinės programos vedėjas, Linas Mikulionis — berniukų vadovas, Emilija Pakštaitė — mergaičių vadovė ir literatūros būrelio vadovė, Linas Rimkus — ūkvedys, Linas Sidrys — berniukų vadovas ir pokalbių pravedėjas, Danguolė Stončiūtė — mergaičių vadovė ir sekretorė, Mirga Šerepkaitė — mergaičių vadovė ir laikraštėlio organizatorė, Rasa Šoliūnaitė — mergaičių vadovė ir akordeonistė.

Šiais metais stovyklos tema buvo "Susipažinimas su aplinka, su kitais ir su savimi". Vytas Kliorys visiems siūlė susidraugauti ir geriau susipažinti. Tuo pačiu jis paaiškino darbo būrelių paskirtį. Stovyklautojai buvo suskirstyti į dvyliką darbo būrelių. Šie būreliai keitėsi savo pareigomis, kasdien atlikdami vis naują darbą: išmokydami lieuviškų žodžių, pravesdami žaidimus prie vandens, įvertindami dienos darbus, pravesdami pasivaikščiojimus ir plaudami indus.

Po visų oficialių žodžių pradėjome linksmąją susipažinimo dalį. Smagiai pašokome polkas, valsus ir kitus šokius.

Pirmadienį jau pradėjome rimtai stovyklauti. Gaila, kad saulės nebuvo. Pagal dienotvarkę turėjome: daug pamokų (tautiniai šokiai, gamta, dainavimas, sportas), užsiėmimų būrelius, maudymąsi, laisvalaikį, valgymą ir miegojimą... Vytas Kliorys mums pristatė temą apie susigyvenimą su savimi ir kitais. Jis iškėlė kelias mintis: "Ar aš esu lietuvis?" Visi esame išauginti lietuviškose čeimose, bet turime apsispręsti patys ar norime turėti lietuvišką identitetą. Šią pirmąją dieną užbaigėme laužu.

Sekančią dieną pagaliau saulė išlindo ir galėjome atsigaivinti Spyglio ežere. Pati dienotvarkė nesiskyrė nuo vakarykščios. Pamokos tos pačios, tik maistas kitoks ir vakarinė programa skirtinga. Šį vakarą turėjome progą susikaupti, prieiti išpažinties ir dalyvauti Mišiose.

Jau trečiadienis ir didžioji savaitinė inspekcija. Eina komendantas ir ieško paliktos dulkelės bei pakavotų popiergalių. Vakare buvo suruoštas stovyklos karnavalas valgykloje. Pasirodė vadovai — "Vilniaus kabaretas": Emilija Pakštaitė, spektaklio pravedėja, pristatė visą eilę pasirodymų: kun. Šeškevičių — baleriną, guminį žmogų — Vytą Kliorį, skrendančią kometą —Kristiną Gedrimaitę, karštas kojas— (įdomu kas, nes tik kojos matė-

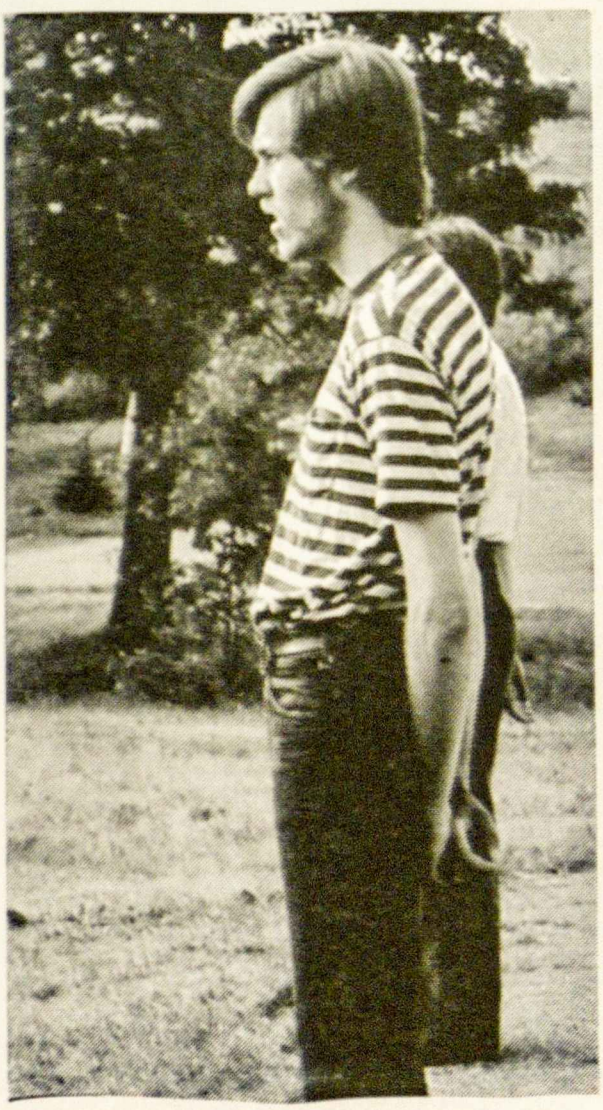

si) ir šokių grupę "Liną" — Liną Kojelį, Liną Mikulionį ir Liną Rimkų. O visiems pasirodymams su savo puodais ir akordeonu pritarė muzikantė Rasa Šoliūnaitė.

Ketvirtadienį atvažiavo Paulius Alšėnas antros temos pristatymui. Įdomiai kalbėjo apie susigyvenimą su aplinka. Užbaigęs kalbėti, jis visus padalino į aštuonis būrelius: tėvų-vaikų santykiai, visuomenė, lytinis identitetas, religija, tauta, traumatiniai pasikeitimai ir kt. Stovyklautojam reikėjo surašyti pavyzdžius kaip tos sritys juos paveikia. Pagaliau vakare galėjome sukurti laužą.

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais, vėl iškylavom į Wampler's Lake. Nors ir truputį vėsu, bet smagiai nužygiavome ten ir atgal, pasimaudėme ir paišdykavome. Nestebėtina, kad išvargusiems buvo labai malonu žiūrėti filmus.

Sekantis paskaitininkas atvyko šeštadienį. Ponas J. Polikaitis, "Ateities" žurnalo administratorius, apibūdino kaip laikraščiai, žurnalai ir t. t. yra spaustuvėje spausdinami. Jis papasakojo apie "Ateities" istoriją, išvardino visus redaktorius ir ragino visus prenumeruoti "Ateitį", ją skaityti ir į ją rašyti. Net vakarinė programa buvo "Ateities vakaras". Įdomu buvo pasiklausyti įvairios literatūros ir stovyklautojų savos kūrybos.

Net nepajutome kaip antra savaitė prasidėjo. Oras nebuvo girtinas — apsiniaukę ir šalta. Po pietų visi ėjome žiūrėti krepšinio rungtynių: Dainavos su Kovu. Detroito "Kovas" gavo 43, o Dainava — 40. Vakare visi lėkėm į '50-tų metų šokius. Mergaitės su "kumelaičių uodegytėmis" ant galvos, o berniukai — alyva peršukuotais plaukais smagiai "jitterbugino" ir prakaitą liejo.

Pirmadienį atvažiavo mūsų dainavimo mokytojas Faustas Strolia ir dar vienas vadovas — Linas Sidrys. Tą pačią dieną mums teko pasiklausyti Lino paskaitos.

Vakare Kojelis pravedė labai populiarų stovyklų žaidimą — ieškinį. Ieškojome visko:gyvų vabalų, gėlių, lapų, 7-up skardinių, Razgaičių parašų, raudonų batų ir t. t.

Ir vėl Linas Sidrys mums skaitė paskaitą. Gerai paruoštas Partizanų Vakaras visiems paliko didelį įspūdį. Keliavome prie ežero, prie koplytėlės, ir pagaliau prie kapo, kur buvo atliktas montažas apie Simą Kudirką.

Sporto šventė. Visi buvome suskirstyti į šešias komandas, išsirinkome spalvas ir vardus. Įdomiausia tai tie vardai — Raupsai, Pūslės, Sloga, Sklerozė, Džiova ir Vėžys. Iškilmingam atidaryme įbėgo Olimpiados bėgikas su ugnim — mūsų ponas Strolia. Po iškilmių prasidėjo rungtynės, bėgimo ir plaukimo varžybos, nardymas ir lengvoji atletika. Vakare įvyko šūkių, maršų, dainų ir plakatų varžybos. Visi nepaprastai daug darbo įdėjo besiruošdami vakarui ir rungtyniaudami per dieną.

Keista, bet ketvirtadienio dieną pradėjome vakarine programa (atsiprašau, turėtų būti "rytine programa") Talentų Rytas. Ta "Atbula Diena" visus maišė, ypatingai kai valgėme pusryčius prieš pat einant miegot.

Ir vėl diena kaip kitos. Pamokos vyksta kaip ir seniau, tik, kad jau stovykla prie galo. Po pietų įvyko krepšinio rungtynės — vadovai prieš stovyklautojus. Vakare visi dalyvavome gerai paruoštame literatūros vakare. Programos dalyviai skaitė įvairios poezijos ir kelias ištraukas iš knygų.

Jau ir šeštadienis. Gal dar ašaros nerieda skruostais, bet pasiruošę. Ši diena tai ypatinga diena. Visi gavo pakvietimus į "Vasaros Naktų" balių, kuris įvyko Dainavos banketų salėje (valgykloje). Gražiai pasipuošę stovyklautojai jau 7 v. v. buvo susirinkę prie banketo salės durų. Vadovai, gražiai išsipuošę, visus palydėjo prie stalų ir aptarnavo. Šauni vakarienė su visais skanumynais ir kalbėtoju. Po banketo puotos dalyviai persikėlė į šokių salę ir visi šoko, ir šoko, ir šoko.

Sekmadienį visi barakai tuštėjo ir lagaminai eiliavosi lauke ant kalnelių. Laikas ieškoti draugų parašų, adresų ir dar kelias ašaras nubraukti.Nieko ypatingo nepadarėme, nieko išskirtino neatsitiko, bet jautėmės, kad tikrai susipažinome su kitais. Viskas prie to prisidėjo. Jauti, kad ką nors brangaus atradai ir liūdna išvažiuoti, išsiskirti. Smagios dienos, įdomūs vakarai, o labiausiai — stovyklos choras su daugeliu naujų dainų. Susipažinome su aplinka, su savimi ir su kitais šiame mažame Dainavos kampelyje.

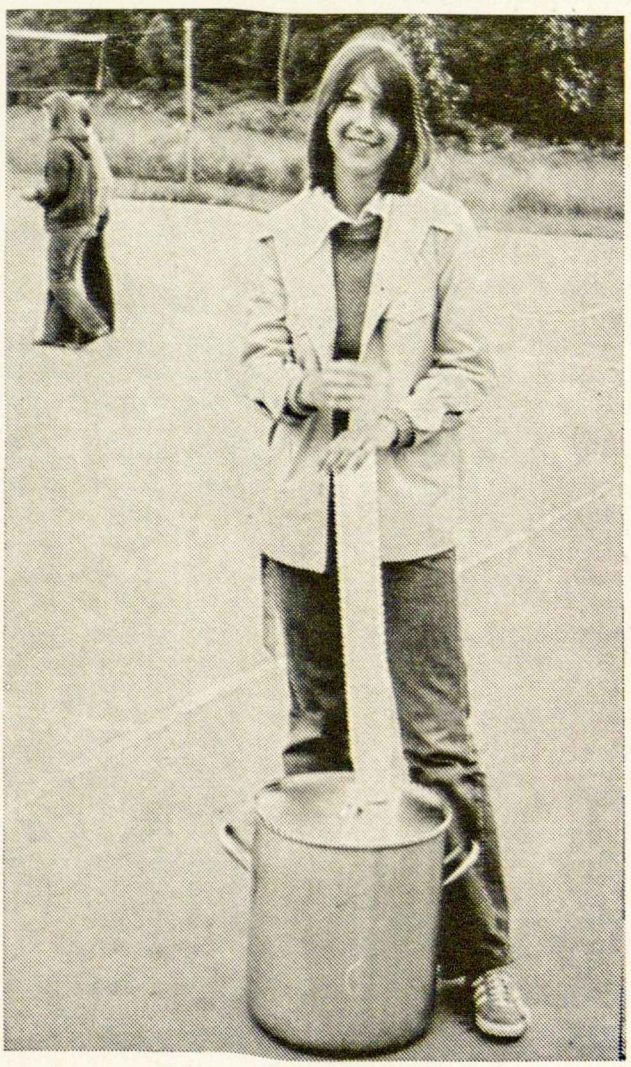

Jaunučių stovykla Dainavoje

RŪTA ŠIŪLYTĖ

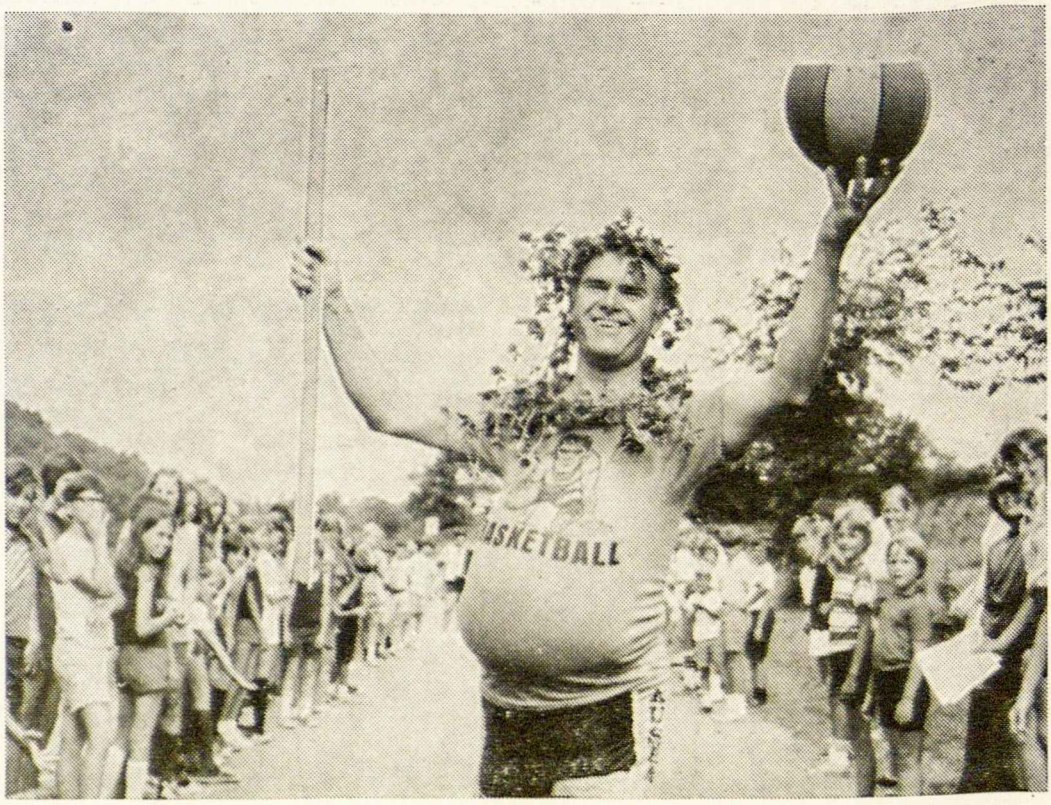

Moksleivių Ateitininkų Sąjunga, kuriai pirmininkauja Kęstutis Šeštokas, tvarko visus moksleivių ateitininkiškus reikalus metų bėgyje. Vienas didžiausių reikalų metų bėgyje. Vienas didžiausių reikalų yra suruošti vasaros stovyklą moksleiviams ir jaunučiams Dainavoje. Daug laiko ir darbo paskyrė Centro Valdyba šių stovyklų planavimui. Bet didžiausia našta yra įvykdyti visus planus. Galiu pasakyti, kad Centro Valdyba šiais metais visus savo užsibrėžimus įvykdė.

Kai privažiuoja jaunimo į stovyklavietę, reikia tvarkos. Tą tvarką įvesti turi vadovai. Šiemet vadovybė buvo jauna, stipri ir darbšti. Mergaičių vadovės buvo: Rūta Čepaitytė, Kristina Gedrimaitė, Jolita Kisieliūtė, Emilija Pakštaitė, Elena Razgaitytė, Mirga Šerepkaitė, Rūta Šiūlytė, Rasa Šoliūnaitė, Danguolė Stončiūtė (stovyklos sekretorė) ir Lina Vaitiekūnaitė. Berniukų: Petras Kisielius, Vytas Kliorys, Linas Kojelis, Tadas Klimas, Linas Mikulionis, Gintaras Puškorius, Andrius Raz-

gaitis, Kazys Razgaitis, Linas Rimkus, Linas Sidrys, Faustas Strolia, Ramūnas Underys (komendantas), Vitas Underys ir Algis Vaznelis. Stovykloj galima be daugelio dalykų apsieiti, bet šeimininkių reikia būtinai. Šeimininkavo: Mikalina Bikulčienė, Valerija Norkienė, Kristina Rociūnaitė ir Aldona Vaičiulaitytė. Stovykloj susirgo apie 45 stovyklautojai, o juos slaugė Nijolė Lukošiūnienė.

Birželio 30 dieną atkeliavo į Dainavą 130 jaunučių dviejų savaičių stovyklavimui. Matėsi daug pažįstamų veidų, bet paslaptis buvo tie nematyti veidai. Atvažia-

LIETUVOS NACIONALINĖ M MAC YDO BIBLIOTEKA

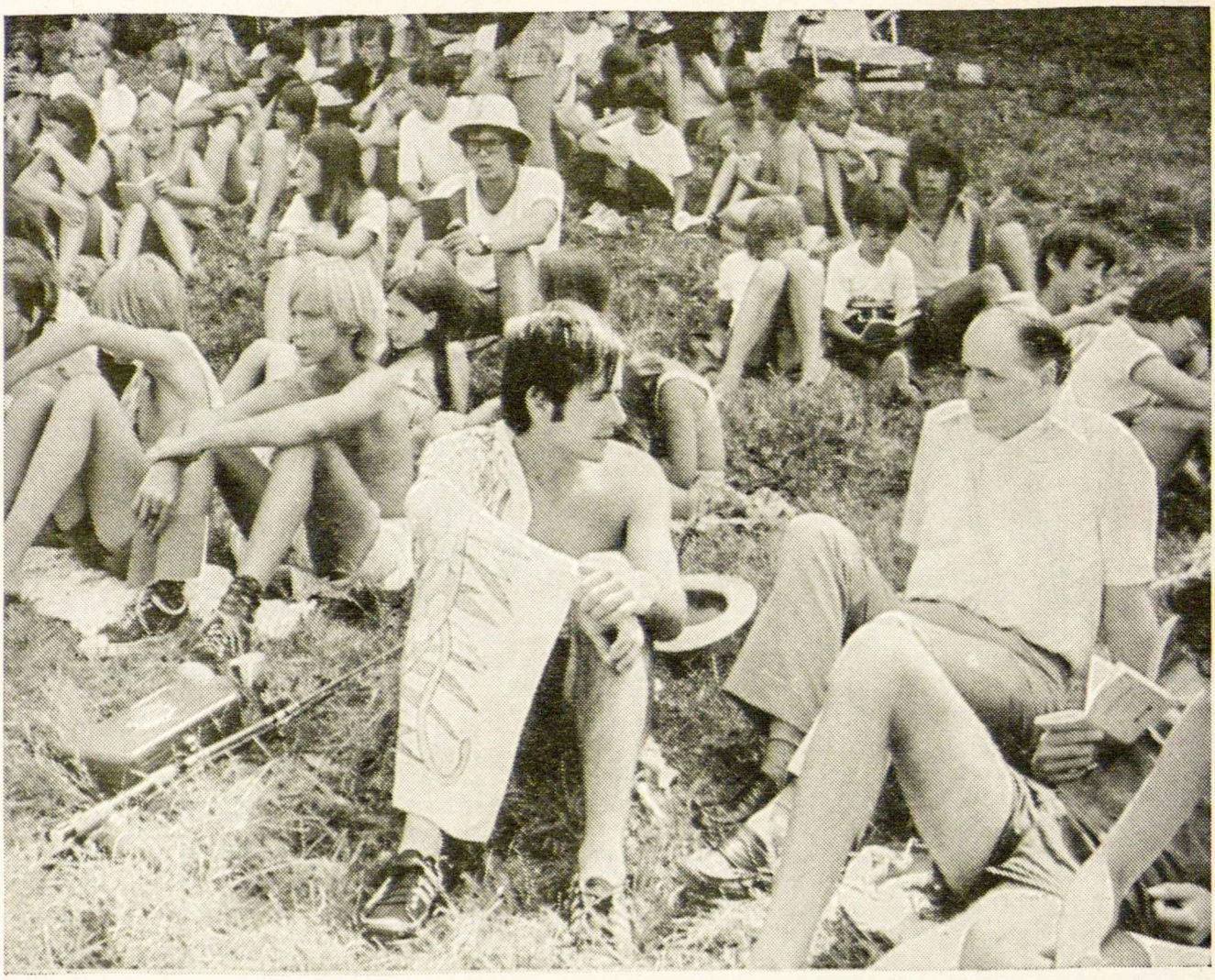

vusius vaikus reikėjo užregistruoti ir nurodyti jiems lovas bei padėti įsikraustyti. Stovyklautojai buvo suskirstyti būreliais. Jie išsirinko būrelių vadovus ir pasirinko savo būreliams vardus. Taip Dainavoj atsirado Erelių, Razinkų, Gyvačių ir t. t. Būrelių tikslas, kad vaikai išmoktų sugyventi vieni su kitais bendradarbiaudami. Bendradarbiavimo reikia, kad būrelis laimėtų kuo daugiau taškų, nes daugiausia taškų surinkęs būrelis gale stovyklos gauna premiją, pvz. vykti miestelin ledų užvalgyt. Stovyklos dienos greitai bėgo. Kasdien po apsitvarkymo būdavo pamokos, kurias pravedė vadovai. Štai ir išvardinsiu, kokios jos buvo. Tautinius šokius pravedė Elenutė Razgaitytė ir Kristina Gedrimaitė; žodžių žaidimus — Mirga Šerepkaitė ir Rūta Šiūlytė; gamtos būrelį — Petras Kisielius; tautos pažinimą — Emilija Pakštaitė; sportą — Andrius Razgaitis ir Gintaras Puškorius; meną — Rūta Čepaitytė; stovyklinius pokalbius — Linas Sidrys ir Jolita Kisieliūtė. Pamokos davė progos visiems daug išmokti ir praleisti laiką su draugais.

Baltųjų Rūmų salėje kasdien skambėdavo gražiausios dainos. Dainavimą vedė muz. Faustas Strolia. Tiek daug naujų dainų išmokome, kad tikrai visam pasauly niekas taip nemoka kaip lietuvaitės ir lietuviukai mūsų gražias, liaudiškas ir naujas dainas dainuoti.

Stovyklaujantiems davėme progą pasirinkti savo užsiėmimo būrelius. Būreliai susitikdavo beveik kasdien. Pasirinkimai visokiausi: menas, Dainavos gražinimas, sportas, laikraštėlis, gamta, choras,

rankdarbiai ir t. t. Dienos metu saulės spinduliai kaitino visus ir dažnai eidavome maudytis savajame Spyglio ežere. Vakarais, kai saulė nusileisdavo, būdavo vakarinės programos. Jas vedė Lina Vaitiekūnaitė ir Linas Kojelis. Buvo įvairiausių vakarų: rimtų ir linksmų. Talentų vakaras davė stovyklautojams progą pasireikšti Dievo duotais talentais. Lauželis, lauželis degė ir kibirkštys šokinėjo per būrelių sukurtuosius vaidinimus. Stebuklinga kometa ir keisti šokėjai atsirado karnavalo vakare. Per partizanų vakarą minėjom žuvusius ir savo kenčiančią tėvynę. Turėjom ir pasilinksminimų vakarą su šokiais. Nors buvo karšta, prakaitas pylė, bet šokom ir dūkom iki pat tylos skambučio. Ot smagu!

Laikas greitai bėgo ir niekas nejuto kaip dvi savaitės prabėgo. Dabar visi grįžę savo namuos gyvena prisiminimais ir laukia kitų metų bei Dainavos stovyklos...

Ei, drauguži, eisime kartu
Tuo skaidriuoju ir baltuoju stovyklos keleliu.

· NUO PIRMININKO STALO

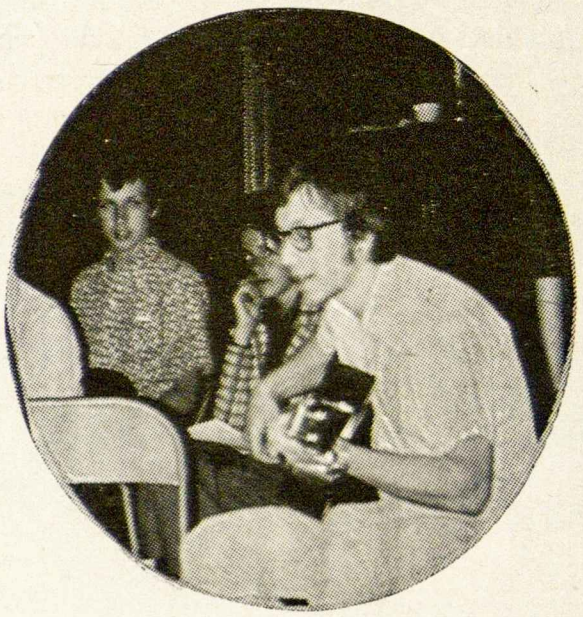

Gal pastebėsite porą naujų dalykų šiame numeryje. Ieškome naujų metodų, naujų idėjų. Atsteigiame ir centro valdybos kampelį — **"Nuo pirmininko stalo"**. Šiame kampelyje rasite mūsų (ir Jūsų) komentarų, žinučių ir šiaip informacijų, kurios skaitytojams turėtų būti įdomios. Be to bandysime palaikyti kontaktą su Jumis per aplinkraščius ir lietuvišką spaudą. Tačiau "Ateitis" yra oficialus mūsų organas ir tuo pačiu turėtų būti pats svarbiausias informacijų ir naujienų šaltinis.

— — —

Sveikiname visus sugrįžusius iš atostogų. Tikimės išgirsti iš Jūsų netolimoje ateityje. Kelios moksleivių kuopos jau yra atsiuntusios valdybų sąrašus. Laukiame kitų.

— — —

Pirmas šių veiklos metų aplinkraštis jau išleistas. Turėtumėt netrukus jį gauti.

— — — —

Vasaros metu centro valdybos narių skaičius padidėjo. Lina Vaitiekūnaitė, buvus Toronto moksleivių kuopos pirmininkė, įstojo mūsų tarpan. Taip pat Kęstutis Girnius tapo MAS atstovu Ateitininkų Federacijos CV-boje. Sveikiname naujus talkininkus!

Šiame numeryje rasite MAS CV pirmų metų veiklos pranešimą. Be abejo, neįmanoma tiksliai pranešti kiek kas centro valdybai padėjo per tuos pirmus metus, tačiau nebuvome vieni. Visiems talkininkams didelis ačiū.

— — —

Sveikiname mūsų vicepirmininką Ramūną Underį ir valdybos patarėją Laimą Gustainytę, kurių vestuvės įvyko rugsėjo 28 dieną. Taip pat sveikiname centro valdybos narę, Re-

natą Slapšytę, kuri vasaros metu susižiedavo su hamiltoniečiu Vytu Stuku.

Tradiciniai studijiniai kursai ruošiami Putname, Padėkos savaitgalyje, o Dainavoje — Kalėdų atostogų metu. Daugiau detalių rasite sekančiame numeryje ir aplinkraštyje.

Per ateitininkų stovyklas šią vasarą perėjo mažjdaug 500 lietuviško jaunimo. Stovyklos moksleiviams ir jaunučiams Šiaurės Amerikoje buvo šešios.

Nauji Čikagos Lipniūno kuopos globėjai yra Vytas Narutis ir Danguolė Stončiūtė. Linkime jiems ir vsai kuopai veiklių metų.

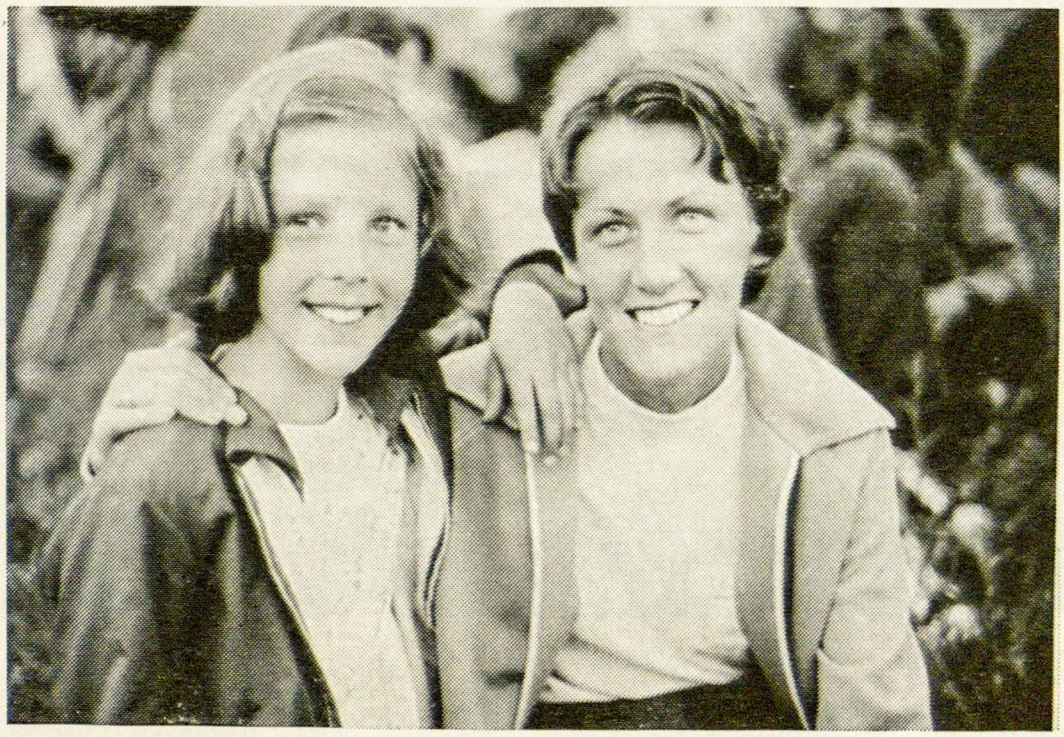

MAS CV-bos metinis pranešimas

(nuo birželio 30d., 1973 m. iki rugpiūčio 31 d., 1974 m.)

Hamiltono MAS CV sąstatas buvo išrinktas per rinkiminį suvažiavimą, kuris įvyko Dainavoje birželio mėnesį, 1973 m. Pareigas oficialiai perėmėme Klevelande rugsėjo mėnesį, tačiau darbas prasidėjo vasaros metu. Sąstatą sudarė: pirm. — Kęstutis Šeštokas; vicepirm. — Ramūnas Underys; iždininkas — Marijus Gudinskas; sekretorė ir užsienio reikalų vedėja — Kristina Gedrimaitė; protokolų sekretorė — Renata Slapšytė; jaun. komisijos pirm. — Viktoras Nakas; patarėjos Gabija Juozapavičiūtė ir Laima Underienė.

Vėliau pasikvietėm kun. Simą Razmų kaip Sąjungos dvasios vadą. Viktoras susikvietė savo komisją, kurią sudaro šie asmenys: Regina Garliauskaitė, Paulius Kuras, Linas Mikulionis, ir Viktoras Nakas. Komisija veikia Detroite. Centro valdyba veikia Hamiltone ir Toronte.

Pasirinkome šūkį 'ne man, o mano broliui' 1973-74 metų veiklai. Jis rišasi su krikščioniškuoju idealu ir pataria kur turėtume pradėti, visa atnaujindami Kristuje. Dar vasaros metu išleidome leidinį 'Pradedam su idėja' (pasiūlymai metų veiklai), o Jaunučių komi-

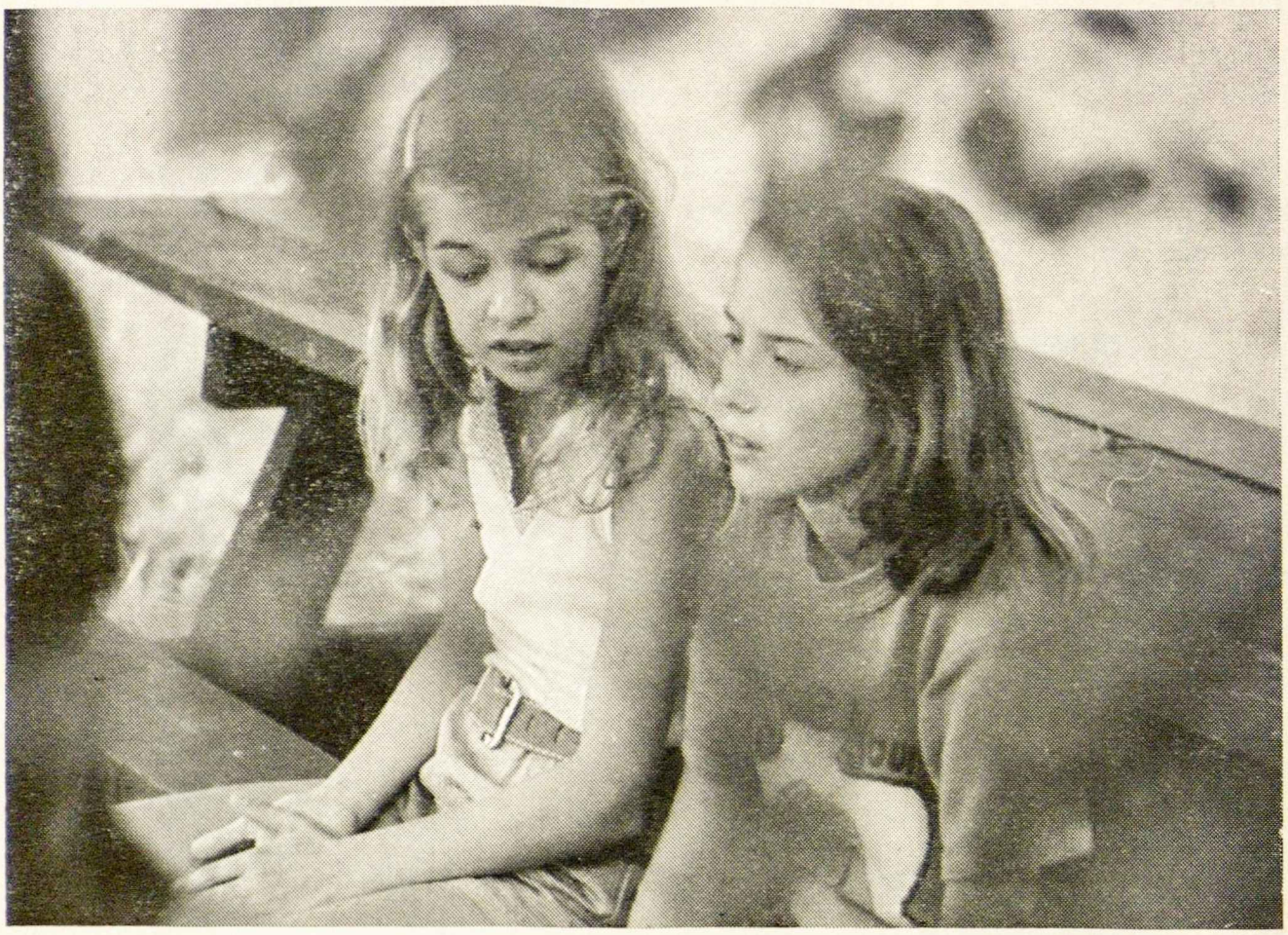

sija 'Pirmus žingsnius' jaunučių ir jaunių globėjams.

Šiuo metu vykdome įvairius projektus-planus, kuriuos buvome nusistatę atlikti kadencijos laikotarpyje. Darbus paskyrėm įvairiems asmenims, kurie sutiko mums talkininkauti.

Pirmas rūpestis buvo jaunučių komisija. Ji šiuomet gan stipriai pradeda veikti Viktoro Nako priežiūroj. Išleistas antras jaunučių vadovas (patarimai, žaidimų rinkinys) kuopų globėjams. Komisija taip pat apsiėmė išleisti savo aplinkraštį. Komisijos pirmininko pranešimą rasite sekančiuose puslapiuose.

Pavasario metu suruošėme globėjų kursus. Jie įvyko New Yorke (gegužės 18-19 dienomis) ir Detroite (birželio 1-2 dienomis). Šis projektas buvo gal būt viens iš svarbiausių. Globėjai kuopai duoda tęstinumą ir per juos CV gali daug lengviau dirbti. Tad ir svarbu turėti gerai pasiruošusius asmenis tam darbui. Kursų metu vyko paskaitos, ir diskusijos. Kursai buvo ruošiami visiems globėjams, ir taip pat kvietėm kiekvieną kuopą atsiųsti bent po vieną atstovą iš valdybos. Ruošos darbą koordinavo Gabija Juozapavičiūtė per MAS CV. Deja, nedaug kas atsiliepė į mūsų pakvietimus dalyvauti. New Yorke atsilankė tik 14 asmenų, o Detroite — truputį geriau — 25. Vis dėlto, prelegentai buvo labai gerai pasiruošę ir, be abejo, visi atvykę nemažai galėjo pasimokyti.

Norime padėkoti sekantiems prelegentams, kurie matė reikalą ir pasiaukojo, pasiruošdami ir dalyvaudami kursuose: Elenai Gudinskienei, Dainai Kojelytei, Ses. Ignei, prof. J. Pikūnui, kun. S. Razmui, Antanui Sabaliui, kun. K. Trimakui, Linai Vaitiekūnaitei. Didžiausias ačiū Gabijai Juozapavičiūtei, kuri įdėjo daug darbo ir pastangų į ruošos darbą.

ATEITIES žurnalas buvo sukėlęs daug kam rūpesčio. Norėjome nuo sausio mėnesio pradėti jį laiku ir reguliariai siųsti. Visų prenumerata šešiems mėnesiams buvo automatiškai pratęsta padengti tuos numerius kurie nebus spausdinami (nuo 5 iki 10 nr., 1973 m.). Norime padaryti šį žurnalą efektingu MAS organu, bet be Jūsų pagalbos bus sunku. Lau-

kiame pasiūlymų, pasisakymų, o ypač rašinių. Šiuomet jau įsteigtas Jaunučių kampelis ir atnaujintas CV-bos puslapis. Raginkite kitus užsisakyti žurnalą. ATEITIS yra Jūsų leidinys. Jis bus toks geras, kokį Jūs jį padarysite.

Vasaros stovyklos jau dabar istorija. Stovyklų bendra tema buvo: Susipažinimas (su savim, kitais ir aplinka). Vytas Kliorys mums labai padėjo šiuo reikalu. Jo dėka, turėjome ir temą ir pagrindinį planą. Moksleivių stovyklos buvo ruošiamos Dainavoje (birželio 16-30) ir Neringoje (rugp. 11-24 d.), o Jaunučių — Dainavoje (birž. 30-liepos 14 d.). Ateitininkų stovyklos taip pat buvo ruošiamos prie Montrealio, liepos 14 - 21 d.), Vasagoje (liepos 21 - rugp. 3), ir Los Angelėje (rugp. 10-17 d.).

Vasagos ir Los Angeles stovyklų MAS CV tiesioginiai neorganizavo, tad norime padėkoti Toronto At-kams, (ypač Rūtai Čepaitytei, Ramunei Stravinskaitei, Linai Vaitiekūnaitei ir Vincui Kolyčiui) ir jų bendradarbiams, ir Los Angelės At-kams (J. A. Raulinaičiui ir jo bendradarbiams) už stovyklų paruošimus.

Šitame Ateities numeryje jau rasite Dainavos moksleivių ir jaunučių stovyklų aprašymus. Be abejo, ne naujiena, kad stovyklų ruošimas ir pravedimas reikalauja daug jėgų. Daug išmokome šią vasarą ir tikimės, kad su šita patirtim ateinančiais metais dar geresnes stovyklas paruošime.

Metų bėgyje suorganizavome egzaminų projektą kandidatams į moksleivius. Projektas nėra originalus. Jis buvo sudaromas iš įvairių buvusių projektų į kuriuos, be abejo, daug darbo buvo įdėta. Jaunučių komisija panašų projektą parūpino jaunesniesiems mokeleiviams. Kiekviena kuopa prašoma atsiųsti sąrašą šių metų kandidatų, kad žinotume kiek egzempliorių reikia nusiųsti.

Trumpai apie ruošiamą MAS Archyvą. Ieškome archyvinės medžiagos, kurią galėtume surinkti vienoje vietoje, ją suorganizuoti — indeksuoti ir tuo pačiu pasinaudoti. Archyvui vieta galutinai užtikrinta, — Lietuvos Kankinių parapijoje — Anapilyje, prie Toronto. Daina Kojelytė, beruošianti savo magistrą bibliotekininkystėje, yra apsiėmus šį milžinišką darbą. Jeigu žinote apie tokią medžiagą, arba patys jos turite, praneškite ir susirišime. Žinome, kad kai kuriems tie dalykai labai brangūs, tačiau būtų galima nufotografuoti juos ir, tuo būdu, vienoj vietoj laikyti visas svarbesnes informacijas.

— — —

Šiaurės Amerikoje pernai veikė 18 kuopų. Užsiregistravusių narių ir kandidatų buvo 402. Dauguma kuopų taip pat turi ir jaunučių, kurie atskirai veikia. Jaunučių apytikris skaičius yra 300-350. Kuopų veikla susideda iš susirinkimų, minėjimų, išvykų ir parengimų. Tuo pačiu nariai dalyvauja stovyklose ir kursuose. Nuolatiniai kas metai ruošiami kursai Putname ir Dainavoje. Programa sustatoma kun. Ylos. Taip pat kelios kuopos savo iniciatyva suorganizuoja kursus bei susikaupimo vakarus — savaitgalius.

MAS CV-bos darbas didele dalimi techninis ir koordinacinis. Iki šiol gauta 140 laiškų,

išsiųsta — 106. Nuo spalio mėnesio (1973) yra įvykę maždaug 200 ilgų distancijų telefono pasikalbėjimų. MAS CV nariai per pusmetį yra aplankę įvairius miestus, jų tarpe Klevelandą, New Yorką, Torontą, Putnamą, Čikagą, Cicero, Hamiltoną, Kenošą, Rochesterį ir Detroitą įvairiais reikalais. Kelionių iš viso padarėme 33 per paskutiniuosius metus. Stengėmės pasikalbėti su kuopų globėjais, valdybomis, sušaukiant bendrus posėdžius, kur galėjome. Ryšiai taip pat buvo palaikomi šešiais aplinkraščiais, kurie 165 asmenims siunčiami.

MAS CV-bai tenka metų bėgyje organizuoti stovyklas ir žiemos kursus Dainavoje, rūpintis ATEITIMI, prižiūrėti ir tikrinti kiekvienos kuopos veiklą, duoti pasiūlymų ir padėti tiems kurie mūsų pagalbos prašosi. Veikiame iš narių mokesčių ir aukų.

ĮSIDĖMĖTINI ADRESAI:

MAS CV
286 East 17th St.
Hamilton, Ont.
L9A 4M7 Canada
tel. (416) 383-8248

"ATEITIES" REDAKCIJA:

494 Iscabella Ave.,
Mississauga, Ont., Canada
L5B 2G2
tel. (416) 277-1270

ADMINISTRACIJA:

Juozas Polikaitis
7235 S. Sarramento
Chicago, Ill. 60629, USA
tel. (312) 434-2243

Seka Kristinos Gedrimaitės pranešimas apie užsienio reikalus, Viktoro Nako pranesimas apie jaunučius ir Marijaus Gudinsko — apie finansus.

Ateinančiais metais stengsimės užbaigti visus pradėtus darbus. Mūsų asmeniškas pasiryžimas yra sudaryti artimus ryšius su kuopų globėjais ir per juos skatinti ir platinti ateitininkišką veiklą jaunimo tarpe.

Prašome Dievo palaimos mūsų darbe ir linkime Jums to paties.

Kęstutis Šeštokas

UŽSIENIS

Iš užsienio CV-ba yra išgirdusi iš šešių vietovių: Anglijos, Vokietijos, Italijos, Meksikos, Brazilijos, Australijos. Tačiau tik Brazilija, Vokietija ir Australija atsiuntė žinių, kad ateitininkų kuopos tenai veikia. Tikimės, kad ateinančiais metais ir kitos užsienio vietovės malonės mums prisiųsti daugiau žinių apie save.

Kristina Gedrimaitė

IŽDININKO PRANEŠIMAS

(nuo 1973 m. birželio 30 d. iki 1974 m. gegužės 31 d.)

PAJAMOS

Iš buvusios CV	1,068.30 dol.
Nario mokestis	452.03 „
Žiemos kursai	2,257.85 „
Aukos	1,321.38 „
Ženkliukai	22.00 „
Įvairios smulkmenos	33.00 „
Viso	5,154.56 dol.

IŠLAIDOS

Žiemos kursai	2,262.60 dol.
Kelionės	726.39 „
Jaunučių komisija	550.00 „
Telefonas	258.77 „
Raštinės reikalai	425.10 „dol
Aukos	85.00 „
Viso	4,307.86 dol.
Likutis	846.70 dol.

Marijus Gudinskas

Jaunučių komisijos 1973-1974 metų veikla

1973-74 veiklos metais Jaunučių Komisiją sudarė: Regina Garliauskaitė, Paulius Kuras, Linas Mikulionis ir Viktoras Nakas, pirmininkas. Šie keturi Detroito apylinkės gyventojai pradėjo veiklą posėdžiu, kuris įvyko rugpiūčio 24 d. Veiklos metų bėgyje, Komisija susirinko 7 sykius. Be to, nusiuntėme atstovą į At-kų Tarybos posėdį Klevelande rudens metu. Aplankėme Detroito, Kenoshos, Čikagos, Cicero, Toronto, Hamiltono ir Filadelfijos jaunučių ir jaunių globėjus. Per žiemos kursus Dainavoje, susirinkome su tuose kursuose dalyvaujančiais jaunučių globėjais.

Beposėdžiaudami su įvairių kuopų jaunučių ir jaunių globėjais, bandėme juos supažindinti su Komisijos viltimis bei planais ir, kas svarbiau, sužinoti kokios problemos slegia jų veiklą, ko jie iš mūsų laukia. Stengdamiesi suteikti visokeriopą pagalbą, išleidome metinį planą, jaunučų vadovėlį ir du aplinkraščius. Tas vadovas turi žaidimų ir vaikų ugdymo skyrius. Mūsų tikslas buvo: suteikti jaunučių ir jaunių globėjams tokį vadovą, kuris bus atsiliepimas į jų dabarties pageidavimus ir problemas.

Nors ir Komisija suteikdavo įvairiausių patarimų globėjams, nesikišdavome į jų veiklą, neįsakinėdavome jiems. Tačiau, buvo vienas projektas, kuriame visi globėjai buvo pageidaujami dalyvauti ir įjungti savo jaunučius. Tai buvo plunksnų draugų (pen-pals) projektas. Mūsų tikslas buvo suporuoti po du jaunučius iš skirtingų kuopų, kurie užmegstų draugystes berašydami laiškus. Tai darant, norėjome duoti vaikams progos išmokti kaip gerus laiškus rašyti lietuviškai, progos praplėsti jų akiračius ir norėjome įskiepyti jiems tą supratimą, kad at-kai yra viena šeima. Kaip tas projektas pavyko dar nežinome. Tikimės gauti atsakymą į tą klausimą šį rudenį.

Ar uniformos reikalingos? Kokios jos turi būti? Uniformų klausimas buvo vienas iš tų veiklos dalių, kuris reguliariai buvo iškeliamas, bet kuriam nieks neturėjo greito ar lengvo atsakymo. Nenorėdami visą savo laiką praleisti šį klausimą benagrinėjant, įsteigėm Uniformų Komisiją. Komisijai prikauso: Ponia E. Gudinskienė (iš Hamiltono) ir torontiškės Rima Bumbulytė ir Lina Vaitiekūnaitė.

1973-74 veiklos metais Jaunučių Komisija dirbo savarankiškai, nors jos pirmininkas priklauso MAS CV-bai ir CV-ba Komisijos veiklą finansuoja. Mūsų didžiausia problema buvo, kad globėjai permažai dėmesio Komisijai skyrė, per retai kreipėsi pagalbos ir nepasidalino mintimis. Tačiau, kadangi Komisija yra palyginus naujas ir jaunas sutvėrimas, turime vilčių, kad sekančiais veiklos metais globėjai bus pripratę iš mūsų gauti laiškus ir mus matyti, tad ir palaikys glaudesnius ryšius.

Kokie ateities planai? 1974 - 75 veiklos metų pradžioje, komisija bus pasikeitus: mūsų iždininkas, Paulius Kuras, išsikelia iš Detroito apylinkės į tolimą Guelph studijuoti veterinariją. Iždininko pareigas perims Linas Mikulionis. Į sekretorės vietą pakviesta pirmų metų studentė Gintė Damušytė. 1974-75 metų komisija baigia ruošti naują metinį planą. Netrukus išspausdinsime ir išsiųsime bibliografijas ir dainų skyrius Jaunučių Vadovėliui.

Garbė Kristuje,
Viktoras N

MAS CV ... iš gautų laiškų

1974 m., birželio 15 d.

Mielas Kęstuti,

Toronto Mokesleivių Kuopa siunčia Tau ir visai Centro Valdybai širdingiausius sveikinimus. Norėčiau pranešti jums apie mūsų įvykusius rinkimus. Rinkimai įvyko gegužės 30 d., 1974 m. Buvo nutarta, kad pirmiausiai rinksim pirmininkę, redaktorę ir tada — kitus šešis asmenis. Po rinkimų buvo nutarta naujai valdybai sušauktil posėdį ir pasiskirstyti pareigomis.

Kandidatai buvo šie: į pirmininkes — Dana Jokubaitytė ir Nijolė Čičikaitė, į redaktores — Rima Bumbulytė, į valdybos narius — Rima Gustainytė, Ilona Paškauskaitė, Algis Janušauskas, Dainius Abromaitis, Audrius Stundžia, Wendy Jurkaitė, Loreta Ulbaitė, Dana Jokubaitytė. Visi kandidatai paruošė trumpas, bet įdomias kalbas. Balsų skaičiavimo komisiją sudarė: Ramona Girdauskaitė ir Vida Juzukonytė. Naujai išrinkta Toronto Moksleivių Kuopos Valdyba yra tokia: pirmininkė — Nijolė Čižikaitė, vicepirmininkė — Rima Gustainytė, sekretorė — Loreta Ulbaitė, redaktorė — Rima Bumbulytė, korespondentas — Algis Janušauskas, iždininkė — Dana Jokubaitytė, socialinių reikalų vedėjai — Ilona Paškauskaitė ir Dainius Abromaitis.

Pirmasis posėdis įvyko birželio 11 d. Šiame posėdyje pasiskirstėme pareigom. Pradėjome planuoti mūsų Kuopos Studijų Dienas, kurios įvyks rugsėjo 13, 14, 15 dienomis Wasagoje. Kursų tema bus "Atsinaujinimas". Visi pakvietimai bus šią savaitę išsiųsti. Kai gausime atsakymus, jums pranešime savaitgalio dienotvarkę. Jeigu Jūs planuojate išleisti aplinkraštį prieš rugsėjo 13 d., prašome paskelbti žinią apie mūsų būsimas Studijų Dienas.

Šiais metais aš noriu palaikyti glaudžius ryšius su kitų kuopų pirmininkais, bet, deja, nežinau jų adresų. Jei galėtumėt, prašau man juos atsijsti.

Linkiu Jums daug sėkmės visuose Centro Valdybos planuose.

Garbė Kristui!

Nijolė Čižikaitė
Toronto Moksleivių Ateitininkų
Kuopos pirmininkė

Jaunos
ėgos

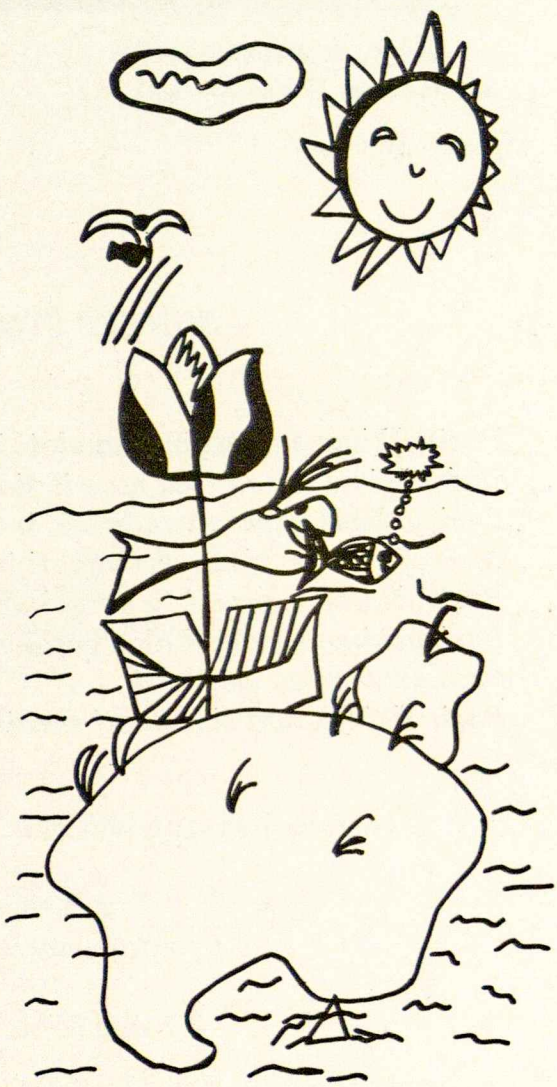

MINTYS STOVYKLAVIMO METU

Pasiryžkime surasti ir išnaudoti Dievo meilę.
Pasiryžkime išmokti ką nors iš šios stovyklos.
Pasiryžkime suprasti vadovus, ir tegul vadovai mus supranta.
Pasiryžkime su visais draugauti ir priimti tuos, kurie neturi draugų.
Pasiryžkime suprasti tą gerą, kurį vadovai mums bando suteikt.
Pasiryžkime suprasti kitų problemas ir, jei galima, padėti jiems savo problemas išspręsti.
Pasiryžkime, kad ši sekanti savaitė būtų protiniai ir dvasiškai pilna.

VYTAUTAS KEBLYS

ATEITININKŲ STOVYKLA WASAGOJE

Kai namo parvažiavau,
aš stovyklą sapnavau:
ir vadoves, ir drauges,
ir linksmas valandėles,
kur praleidome kartu,
žaidžiant, šokant rateliu!

Man berželiai vis šypsojos,
O pušelės mojo, mojo,
ir giedojo giesmelės
ten girdėtas per Mišias...

Rodos, kažkas prakalbėjo?
Komendantą, rods, girdėjau
kviečiant nuoširdžiai visus
į pramogas ir darbus.

Ir seselė rūpestinga —
darbo jai niekad nestinga:
jei tik uodas kam įkanda,
tuoj vaistuką ji surandą.

O virtuvės skanų kvapą,
gero maisto aromatą
vėjas atnešė staiga
kaip stovykloje tada.

Ežero vėsi banga,
taip maloni visada,
man išblaškė sapnelius
ir stovyklos vaizdelius

Aš visiems laiškus rašau,
savį iš širdies sakau
už gerumą, draugiškumą,
lietuvišką nuoširdumą,

už paskaitas, darbelius,
linksmus tautinius šokius;
už viską — viską dėkoju,
mielas vadoves bučiuoju,
kitą vasarą sugrįšiu,
Jus visus vėl pamatysiu.

B. Žilvytė

MEILĖ

Meilė gali būti nepakenčiamai skaudi,
jeigu myli žmogų, bet tas žmogus apie tave
negalvoja kaip tu apie jį —
tai tavo širdis plyšta.

Tas plyšimas, tas skausmas
yra blogiausias jausmas, kurį žmogus gali pajusti.
Tas jausmas yra kaip mirtis:
miręs žmogus neturi gyvos širdies;
suplyšusi širdis yra kaip negyva širdis.

VYTAUTAS KEBLYS

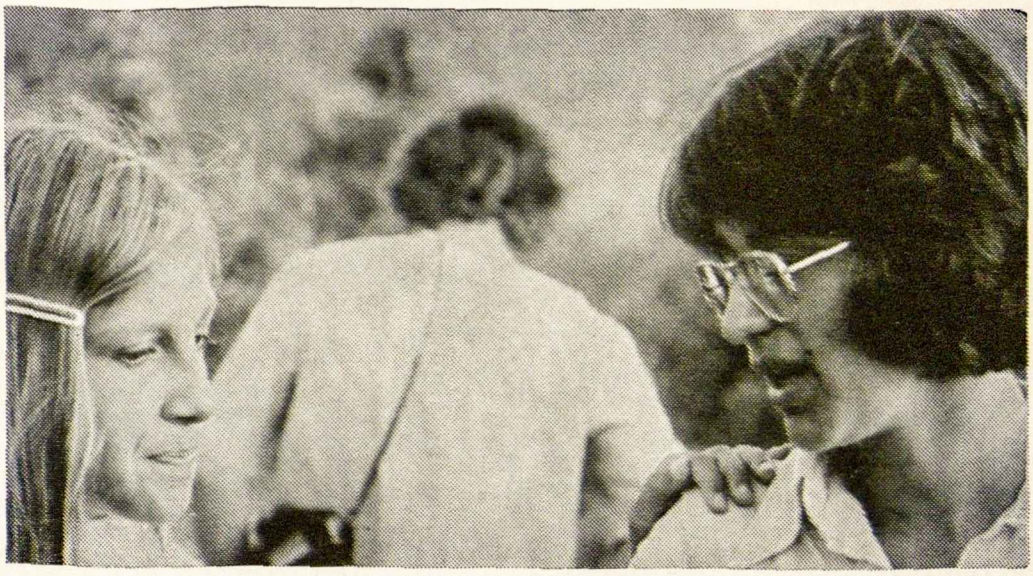

KAS YRA ŠLAKAS?

Šlakas yra gyvulys, kuris gyvena vandenyje. Kai jis pamato gražią merginą, jis ateina gražaus vyro pavidale ir ją paskandina.

Taip jis gali ją pas save amžinai laikyti.

RŪTA STANKUTĖ

Šlakas yra kitas vardas varlei, kuri tupi miške prie medžio.

TOMAS SAVICKAS

Šlakas yra žmogus, kuris eina į mišką su gražia mergina, pasiima vyno, kristalinius stiklus, gražią žvakidę, minkštą kaldrą (kad galėtų smagiai atsisėsti) ir žaidimo korteles, nes nori žaisti melagį.

ALGIS ŠALČIUNAS

KUR PASLĖPČIAU ARBŪZĄ STOVYKLOJE?

Man labai patinka arbūzai, tai aš vieną atsivežiau į stovyklą. Kai atvažiavau, sužinojau, kad čia negalima valgio laikyti ir kad jį reikėtų atiduoti vadovybei. Aš nenorėjau jo atiduoti. Ką aš daryčiau be savo arbūzo? Jis man toks skanus.

Nusinešiau jį į savo namelį surasti vietą jį pakavoti. Gal į miegmaišį? Ne, visi matys, kad ten kyšo kažkoks didelis gumbas. Gal geriausiai į spintą įdėti? Ne, ten visi pastebės, kad kažkas viršuj guli. Gal po mano lova? Taip, į patį kampą. Ten nieks jo nepasieks, tik jeigu palįstų po lova, o taip jo nesimatytų.

Nu, jau trečia stovyklos diena ir dar niekas nesurado mano arbūzo, o aš jau pusę jo baigiu suvalgyti.

JULYTĖ ADAMONYTĖ

Jeigu aš turėčiau arbūzą stovykloje, man visai jo nereikėtų slėpti... Aš jį tuoj pat suvalgyčiau.

DAINA ŽEMLIAUSKAITĖ

Vaikystė: Tėvų ir vaikų nekantrumas

Viena šeima, tėtis , mama, 10 metų dukrelė ir 3 m. berniukas išvažiavo automobiliu iš New Yorko atostogauti. Jie planuoja važiuoti į Kaliforniją, kuri yra maždaug už 3,000 mylių. Vaikai jau pradeda nekantrauti ir klausia: "Ar mes jau atvažiavome?", o tėvas ką tik dabar pervažiavo New Yorko ribą.

Tik viena savaitė praėjo ir jau vaikai skundžiasi, kad nori važiuot namo.

Parvažiuojant namo, berniukas suserga ir viskas taip susideda, kad tėvai yra nekantrūs ir tiek pradeda pykti, kad nori vaikus lupti. Bet, atsimena, kad jų vaikai yra simbolis jų meilės ir, tai prisiminę, tėvai yra linksmi, kad turi tokius normalius vaikus.

Algis Šalčiūnas

Vaikystė yra laikas kada vaikas yra tokiame amžiuje, kur dar nežino ką jis daro. Jis kartais pykstasi, barasi ir už kelių minučių ateina ir sako: — Tu mano sesyte, aš tave myliu, — ir glosto ją. Po kelių minučių vėl mušasi.

Jam svarbu tiktai žaislai. Niekas negali jų liesti, nes jis labai nekantrus ir pyks ant to žmogaus, kuris juos lies. Jis visą dieną žais tol kol kas jį sutrukdys. Mergaitės manosi jau didelės, žaidžia "Mamą", su savo lėlėmis, berniukai manosi suaugę vyrai ir važinėja su mašinomis.

Bet visą laiką taip nebus. Už kiek laiko jiems nusibos, pasibaigs jų vaikystė ir prasidės jaunystė.

Julytė Adamonytė

Vieną karštą sekmadienio rytą prieš devynis metus, mūsų šeima ėjo į bažnyčią. Visi mes gražiai apsirengėm ir pasipuošėm. Po šv. Mišių grįžom namo ir susitarėm pasižiūrėti į rožes, kurios augo kieme.

Mes nuėjom, pasižiūrėjom, ir po penkių minučių pastebėjom, kad dviejų metų broliukas buvo dingęs. Visi ėjom jo ieškoti. Mes pagaliau jį radom, su geriausiais drabužiais bebraidantį mūsų baseine, labai linksmą ir patenkintą.

Paulius Bernotas

Vaikystės žaislai iliustruoja žmogaus istoriją — jie gali būti palyginami su žmonijos išsivystymu.

Pirma yra paprasti žaislai, kurie yra duodami negalvojančiam žmogui — kūdikiui. Tada seka labiau komplikuoti žaislai, kurie padeda vaikui išlavinti protą — taip kaip visos žmonijos protas ir galvosena augo ir vystėsi praeityje.

Žmogaus darbo įrankiai istorijos bėgyje buvo labiau ir labiau pritaikinti prie aukštesnio žmogaus galvojimo lygio; taip kaip vaiko žaislai vystosi — pavyzdžiui šachmatų žaidimas.

Paprasti žaidimai paruošia vaiką sunkesniems žaidimams taip kaip paprasti žmogaus įrankiai paruošė žmogų komplikuotesniems įrankiams. Bet žmogus kartais nežengia pirmyn, o grįžta atgal į primityvumą: taip ir suaugę žmonės kartais naudojasi vaikų žaidimais.

Paulius Vaitkus

Ištrauka iš mano jaunystės

Seniai, seniai, prieš kokia 12 metų, aš gyvenau su savo tėveliais butų komplekse. Man nepatiko tas butų kompleksas. Kiekvieno kambario sienos buvo išdažytos tokia baisia žalia spalva, o visos lubos baltai.

Man tik vienas dalykas patiko apie gyvenimą ten. Kieme buvo toks milžiniškas traktoriaus ratas pripiltas balto smėlio. Aš kiekvieną dieną ten su savo draugais ir draugėm susitikdavau. Mes linksminomės, statėm smėlines pilis, žaidėm su plastikiniais kareiviukais ir mažais metaliniais sunkvežimiais. Aš su visais labai susidraugavau.

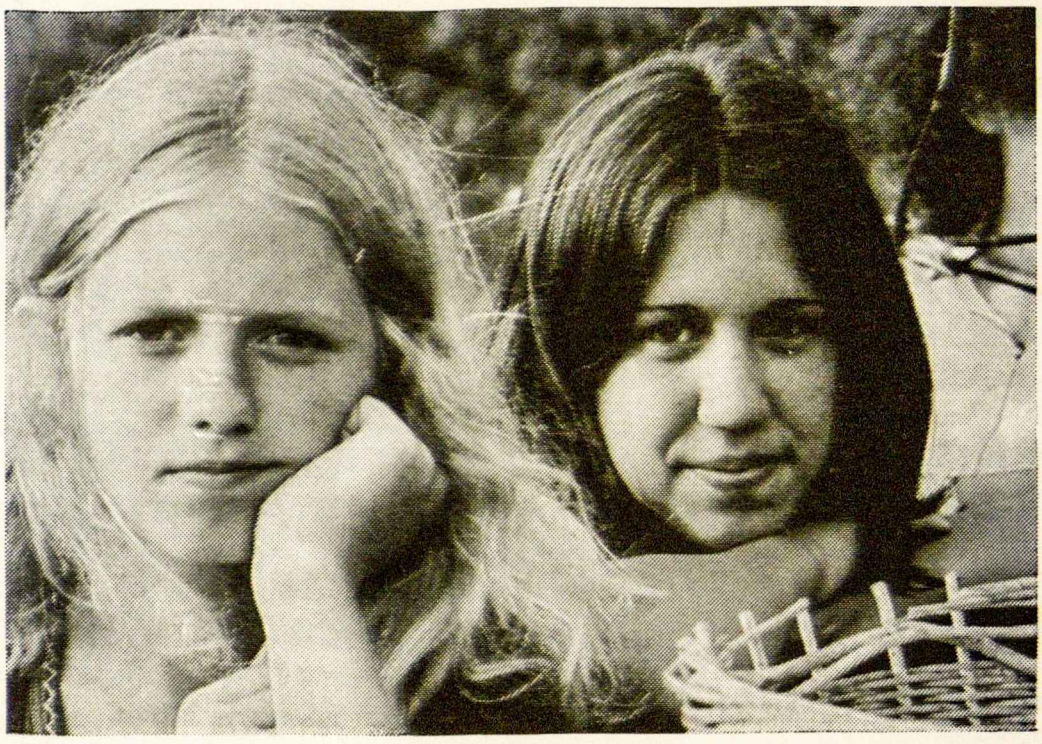

Buvo mūsų kaiminystėje toks vienas vaikas. Jis buvo didelis "bully". Karts nuo karto, kada aš su draugais žaidėm smėlio dėžėje, jis ateidavo ir mus išvarydavo. Mums visiems tas nepatiko, bet mes apie tai nieko negalėjom padaryti, kadangi mes visi jo bijojome.

Vieną sykį, jis atėjo prie smėlio dėžės, metė į mane didelį akmenį, ir pataikė man į galvą. Žinoma, aš labai supykau ir net nepagalvojęs, kad aš jo bijojau, pasigriebiau saują smėlio ir jam įmečiau tiesiai į veidą. Jis spiegdamas nubėgo namo ir atsivedė savo motiną.

Jo mama pradėjo ant manęs rėkti, bet aš su draugais išaiškinome jai koks jis buvo "bulius" ir ką jis mums visada darė. Mes jai pasisakėme, kad mes mielai žaistume su jos sūnumi, jei jis sustotų elgtis kaip "bulius".

Tai, nuo tos dienos, mes visi susidraugavome su juo ir praleidom daugelį smagių dienų toje smėlio dėžėje.

Vytautas A. Keblys

Toronto 5-6 skyriaus mergaičių veikla:

FILMAS

Sausio 12 d. jaunučiai (1 - 6 skr.) ėjom į kiną pamatyti "The Day of the Dolphins" filmą. Tuojau, kai tik lietuviškos mokyklos pamokos pasibaigė, mes susirinkom mokyklos kieme, nekantriai laukdami išvažiuoti. Mus vedė Viktutė Vingelytė, Dainius Abromaitis, Rima Gustainytė, Algis Stankus ir Lina Vaitiekūnaitė.

Filmą galima palyginti su meilės pasaka — ne tarp žmonių, bet tarp žmogaus ir žuvies. (Gal kada nors globėjai mus nuveš į Niagaros "Marineland", kur yra gyvų delfinų. Buvo įdomu matyti kaip per visas bėdas delfinas ir žmogus pasiliko ištikimi vienas kitam.

Kine mūsų globėjai mums nupirko sprogučių, gėrimo ir saldumynų (Ot skanumynai!). Grįžome namo patenkinti, prisivalgę ir pavargę.

Dėkojame visiems, kurie rūpinasi mumis.

Virginija Budreckaitė, 5 skr.

Toronto 7 - 8 skyriaus mergaičių veikla:

MŪSŲ SUSIRINKIMAS APIE PAŽANGĄ

Šitas susirinkimas prasidėjo labai linksmai, kaip ir visi kiti prieš tai. Pradėjome su malda ir prašėme Dievo padėti mums ir dėkojome, kad Jis leldžia čia mums būti visiems kartu. Po to mes visi susėdome ant grindų ir kėdžių, ir kalbėjome labai rimtai apie pažangą. Būtent, apie kūdikio vystymąsi, vėžio ligos tyrinėjimus ir paskutinius mokslo laimėjimus. Bet daugiausia mes kalbėjome apie Simą Kudirką, kuris labai buvo sumuštas ir nubaustas, kad norėjo gyventi laisvame krašte. Mes visi pareiškėme savo nuomones, klausėme klausimus ir darėme skirtingas išvadas. Ramunė ir Rūta paskaitė mums kelias ištraukas iš žurnalo, kaip Simas buvo paimtas rusų iš amerikiečių laivo, ir mes kalbėjome apie daugelį įvykių, kuriuos amerikiečiai nelabai gerai tvarkė. Po šito pokalbio mes valgėme namų darbo bulkutes "muffins". Jas kepė kita grupė. Buvo skanu! Taip baigėm susirinkimą.

Virgutė Rūkaitė

ČIUOŽIMAS

Šitas susirinkimas iš tikrųjų prasidėjo kai mes visi susirinkome susitartoje vietoje. Nedaug mūsų susirinko, bet mes bandėm padaryti viską, kas galima geriausia. Šita čiuožimo išvyka buvo Toronto miesto rotušės aikštėje. Buvo graži diena čiuožimui ir čiuožykla nebuvo labai pilna. Visi greitai užsidėjom pačiūžas ir pradėjome čiuožti. Mes visi keletą kartų kritome išdykaudami, kartais gana stipriai. Ilsėjomės ir, kaip paprastai, pavalgėme, kai jau buvome labai pavargę ir kojų pirštai pradėjo skaudėti. Tada jau mums reikėjo eiti namo.

Virgutė Rūkaitė

Toronto jaunučių berniukų veikla:

Naujų metų pradžioje nuvykome į naują miesto viešbutį, kuriame, požeminėje gatviukėje, yra ir kinas. Matėme "Executive Action". Tai filmas apie prez. Kennedy nužudymą, kuriame teigiama, kad konspiratoriai jį nušovė, o ne Lee H. Oswald. Vyko įdomių pokalbių po to filmo, ypač aiškinantis kas visi veikėjai buvo. Netrukus įvyko Lietuvos nepriklausomybės minėjimas, kuriame daugelis mūsų dalyvavo, ar su tėvais, arba meninėje programoje, šokių grupėje. Sekė rimtesnis susirinkimas. Jame lipdėme surinktas žurnalų ir laikraščių iškarpas apie Lietuvą į knygą. Taip pat bandėme nuspręsti, ką toliau veikti. Linkome, žinoma, turėti daugiau iškylų. Taigi, po kelių savaičių, nuvažiavome pamatyti "American Grafitti". Filmas apie gimnazistus Amerikoje 1962 metais. Po filmo reikėjo ir padirbėti. Tai per sekančius du susirinkimus pasimokėme apie "silk screen" procesą. Nieko meniško nesukūrėme, tačiau buvo smagu statyti rėmus ir su dažais terliotis. Sekančiame susirinkime (veikla įpusėjus dabar) automobiliu nuvažiavome pamatyti būsimąjį didžiausią pastatą pasaulyje: C. N. Tower. Taip pat nuvykome aplankyti mažą aerodromą, kuris yra ant Ontario ežero salos, arti Toronto miesto centro. Na, vėl filmas. "Blazing Saddles", Mel Brooks komedija "western" filmų žanrą galutinai išjuokdamas. Juokus dar ir dabar prisimename. Atėjo Toronto At-kų šventė. Petras, mūsų būrelio narys, pasiruošė, išlaikė egzaminą, ir davė savo įžodį. Tada visa grupė pasirodėme ant scenos, juokingai reklamuodami Wasagos stovyklą. Ar daugiau atvyks į stovyklą dėka šios reklamos — nežinome. Norėjome nuvykti į Kleinburg garsiąją "group of Seven" meno galeriją, tačiau, abu Tomai ir Rimas tą dieną ėjo prie Sutvirtinimo sakramento, tai kartu džiaugėmės jų augimu Bendrijoje. Praėjus keliom savaitėm, įvyko būrelio paskutinis susirinkimas — iškyla į Black Creek Pioneer Village. Tai atstatytas 19-to šimtmečio Ontario kaimas - miestukas su vandens malūnu, kalve, ginklų sandėliu ir panašiai. Daug matėme, daug išmokome. Ir taip užsibaigė metai. Prieš baigiant, tačiau, reikia širdingai padėkoti Tėvų Komitetui ir mieliems tėvams už paramą. Ačiū.

Algis

ALp(LKA)1786
1974, Nr.7

90.725.305